

Бекітемін
«Аяла» санаторлық бөбекжайы
КММ-сі директоры
Омірзак А.

«20 нау 2024 ж.

**Жалпы сөйлеу тілі дамымаған III-деңгейдегі балалармен жүргізілетін топтық
ұйымдастырылған іс-әрекеттің бірінші жартыжылдыққа арналған
перспективалық жоспары**

Түсінік хат

Сөйлеу тілі жалпы дамымаған II-денгейдегі балалармен жүргізілетін топтық сабактардың бағдарламасы сөйлеу тілінің даму кезеңдері мен логопедиялық диагностиканың нәтижелерін негізге ала отырып құрастырылған. Перспективалық жоспардағы лексикалық тақырыптар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы №422 бүйрекшінен мектепке дейінгі үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнынан алынды.

Түзете-дамыту жұмыстарының әдістемесі келесі бағыттардың түрады:

Фонематикалық қабылдаудың дамыту:

- Дыбысталу жағынан ұқсас сөздерді ажырату;
- Берілген дауысты дыбысты басқа дауысты дыбыстардың ішінен ерекшеледі;
- Бір буынды және екі буынды ұқсас сөздерді айту (сап-қап-тап);

Фонематикалық түсініктерін дамыту:

- Суреттерді берілген дыбысқа сәйкес таңдау;
- Берілген дыбысқа екі буынды сөздерді таңдау;
- Берілген дыбысқа үш буынды сөздерді таңдау;

Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту:

- Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;
- Дауысты-дауыссыз дыбыстар тіркесіндегі дыбыстардың санын анықтау;
- Сөздегі дыбыстар санын анықтау;
- Екі аталған сөзден бірдей дыбыстарды анықтау;
- Аталған дыбыстың сөздегі орнын анықтау;
- «Буын», «сөз» мағыналарын түсіну;

Сөздің буындық құрылымын дамыту:

- Дауысты дыбыстарға сүйене отыра сөздің буындық құрамын анықтау;
- Сөздегі буындардың санын анықтау;
- Ашық, түйік, бітеу буынды сөздерді қайталау;
- Дауыссыз дыбыстары тоғысқан үш буынды сөздерді айту;
- Үш және төрт буынды сөздерді буынға бөлу;
- Буындық құрылымы күрделі сөздерді айту;

Сөйлеу тілінің лексика-грамматикалық құрылымын дамыту:

- Заттар мен олардың бөлшектерін (ағаш, бұтак, жапырақ, діңі т.б.) атау;
- Мамандық иелері және оларға тиесілі құралдар (құрылышы – балта, балға ...);
- Жануарлар және олардың төлдерінің атаулары;
- Жануарлар мен құстардың дауыс реакцияларын белгілейтін әрекеттер (мияулайды, мөңгірейді, үреді, маңырайды);
- Табиғат құбылыстары (жел, тұман, жаңбыр, бұршақ, қар);
- Семантикалық жағынан жуық әрекеттердің атаулары (жатады- ұйықтайды, жуынады- шомылады);
- Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Қатыстық сын есімдерді түсіну және қолдану дағдыларын дамыту;
- Көлемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (биік-аласа, ұзын-қысқа);
- Пішіні бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (ұшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек);
- Адамның сезімдері мен көңіл-күйін сипаттайтын ұғымдар (жылайды, күледі, мұнаяды, ашуланады, танданады);
- Антоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Омоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;
- «Астында-ұстінде», «алдында-артында-жанында», «алыс-жақын» үстеге мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
- Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;
- Сан есімдерді зат есімдермен келістіруді, өздік етістіктерді құра алуға үйрету;
- Зат есімдерді жекеше және көпше түрде жіктік жалғауларын қолдану;
- Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қолдану дағдыларын қалыптастыру (ұзын – ұзынырақ, кіші – кішірек);
- Зат есімдерге журнақтарға жалғай отырып, туынды сөз жасау дағдыларын дамыту (бала-балалық, қой-қойшы);
- Үстеуді мағынасына қарай ажырата алу дағдыларын дамыту;
- «Астында-ұстінде», «алдында-артында-жанында», «алыс-жақын» үстеге мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
- Жазбаша сөйлеу тілінде шылауларды дұрыс қолдану дағдыларын қалыптастыру;
- Зат есімнің кішірейткіш мәнін тудыратын -ша, -ше, -шік журнақтары арқылы сөзжасам дағдыларын дамыту (үй - үйшік, жастық – жастықша) дағдыларын бекіту;

- Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын дамыту; (Менің кітабым, сенің кітабың, оның кітабы);
- Ілік септігіндегі зат есімдерді құрай алу дағдыларын дамыту;
- Септік жалғауларын қолдану дағдыларын дамыту;

Байланыстырып сөйлеуді қалыптастыру:

- «Сөйлем» түсінігін қалыптастыру;
- Сөйлемдердегі сөздердің санын, кезектілігін белгілеу дағдыларын қалыптастыру;
- Тірек сөздер арқылы сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
- Сөйлеу тілінде жайылма сөйлемдерді қолдана алуға үйрету;
- Тірек сөздер арқылы әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту;
- «Және», «содан соң» жалғаулық шылаулары бар салалас құрамалас сөйлемдерді құра алуға үйрету;

Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту:

- Көріп қабылдауын, көріп есте сақтауын дамыту;
- Естіп қабылдауын, есту зейінін дамыту;
- Кеңістікте бағдарлау дағдыларын дамыту;
- Жалпы және ұсақ моториканы дамыту;
- Тілдік тыныс алу мен дауысты дамыту;
- Артикуляциялық моториканы дамыту.

Айы	апта	Арнайы ұйымдастырылған түзетуші іс-әрекет	Арнайы ұйымдастырылған түзетуші іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	1-2 апта	Диагностика	1-15 қыркүйек аралығында кешеді диагностикалау
	3 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Отбасы » лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту; - Заттар мен олардың бөлшектерін (агаш, бұтақ, жапырақ, діңі т.б.) атап; - Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;

		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту
4 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- «Күз» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Зат есімдерді жекеше және көшпе түрде қолдану;	
			- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Қазан	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- «Көкеністер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Көкеністерді түсері, көлемі, пішіні бойынша сипаттауын дамыту; - Сан есімдерді зат есімдермен келістіру арқылы сөз тіркесін құрауды үйрету;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру; - «Жемістер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Жемістерді түсері, көлемі, пішіні бойынша сипаттауын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	3 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	- «Орман. Санырауқұлақ. Жидектер.» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін	- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;

		қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
4 апта		Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - - Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру; - «Ойыншықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Ойыншықтарды түсері, көлемі, пішіні бойынша сипаттауын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Қараша	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Көлемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (бік-аласа, ұзын-қысқа); - Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қолдану дағдыларын қалыптастыру (ұзын – ұзынырақ, кіші – кішірек);
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Кіімдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Түсі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер; - Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қолдану дағдыларын қалыптастыру (қызыл – қызылырақ);
	3 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Аяқ-кіімдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Пішіні бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (ұшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек);

		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Желтоқсан	4 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Азық-түлік» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Тағамдарды пайдалану және тазалық туралы ұғымдарын кеңейту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	1 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Пайдалы және зиянды тағамдар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Сын есімдерді түсіну және қолдану дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	2 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Қыс» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Қыс айлары және қыстагы еңбек туралы түсініктерін қалыптастыру; - Омоним сөздерді мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	3 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Қыстайтын құстар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

	4 апта	<p>Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық күрылымдарын дамыту</p> <p>Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Қыстық мерекелер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Антоним сөздердің мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу; - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
--	--------	--	---

Педагог-логопед

Бекітімін
«Айла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
Омірзак А.

«20» 2024 ж.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек 2024 жыл 3 апта

Мақсаты:

- «Отбасы » лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Фонематикалық қабылдауды мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
- Заттар мен олардың бөлшектерін (ағаш, бұтак, жапырақ, діңі т.б.) атау;
- Сөйлеу кызметінің психологиялық негізін дамыту.

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.09.2024	Сейсенбі 17.09.2024	Сәрсенбі 18.09.2024	Бейсенбі 19.09.2024	Жұма 20.09.2024
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сабактың барысы Шаттық шеңбері: Көтеріліп шаңырақ, Уықтары шашылар. Керегелер керіліп, Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып, Киіз үй болып көрінер.				
Негізгі кезең	Балалар, біз қандай заттың бейнесін жасадық? - Ал, киіз үйде кімдер тұрады? - Оларды бір сөзben қалай атайдыз? - Дұрыс айтасындар. Бүгінгі біздің тақырыбымыз өз отбасымыз туралы болмақ.	.Балалар, бұгін біз отбасы мүшелерімізben саябаққа барамыз. Сабакта түрлі заттарды бақылаймыз. Алдымен саябаққа кіммен баратынымызды анықтап алайық. - Бас бармагынды жұм. (балага логопед саусағын көрсетіп, жұмуга көмектеседі.) Сен кіммен барасың саябаққа?			

Балалар, айналамызга қарасақ, көптеген үйлерді көреміз.
Ол үйлерде кімдер тұрады деп ойлайсыңдар?
- Иә, балалар, барлық үйдің өз отбасы болады олар бір -
бірімен тату - тәтті тұрады.

Ойын: "Мынау кім?"

Мақсаты: Балаларды тапқырлыққа, есте сактау қабілетін дамытуға баулу.

Шарты: отбасындағы мүшелердің атын атап, жасырынған отбасы мүшесін табу. Логопед бір отбасы мүшесін жасырып қояды.

-Балалар отбасы мүшелеріне мұқият қарандар.
-Қарап алсандар, көздерінді жұмындар. Кім жоқ?
-Ата жоқ.

2. «Бағдар» жаттығуы

Мақсаты: алдында, артында, жанында, он, сол түсініктерін қалыптастыру.

Нұсқаулық: жүк көлігінде ата отыр, көк көліктे әке отыр, қызыл көлікте ана отыр, қызғылт сары көлікте әже отыр, жасыл көлікте аға отыр. Кім оң жақа бара жатыр? Кім сол жақа бара жатыр? Кім сен жақа бара жатыр? Кім сен жақтан кетіп бара жатыр?

- Әкеммен!
- жарайсың!

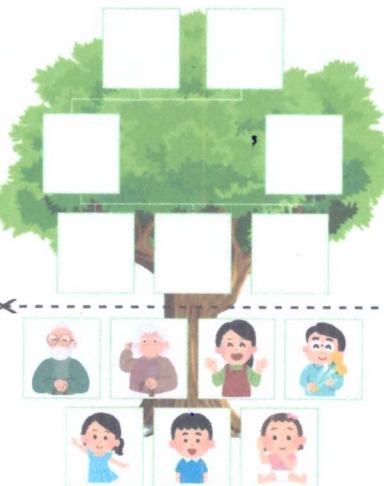

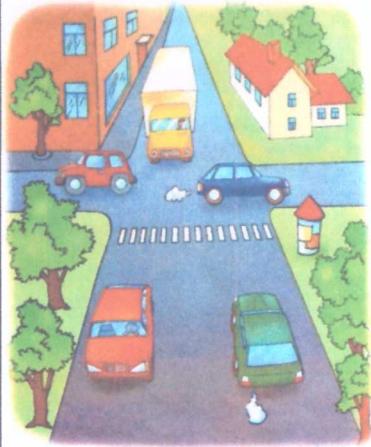
«Бәйтерек» ойыны.

Мақсаты: байлыныстырып сөйлеу тілін дамыту. Сыпайлышы белгісін, үлкенге құрмет ұғымдарын қолдануын қалыптастыру.

Шарты: логопед отбасы мүшелерін атап, олардың жас ерекшеліктері бойынша сипаттап, орналастыруын сұрайды.

-Балалар суретте ең үлкен отбасы мүшесі кім?
-Ата.
-Атаны қалай құрметтейміз? Атаға қалай көмектесеміз?
-Ата бата береді. Атаның қолына су құйып береміз.

Сергіту сәті

Анаң – күнің, жүрегің,
Әкең – өмір тірегің.

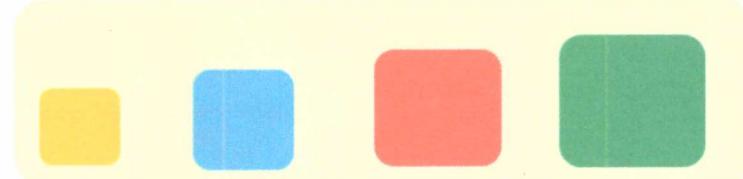
Әжең – асыл ардағың,
Атаң – дана қорғаның.

Ағаң – қамқор асқарың,
Інің – мөлдір аспаның.

(М.Куанышбеков)

Әрбір отбасы мүшесіне сай қимыл қозғалыстар жасау
арқылы орындалады.

Дауыспен жұмыс. «А, О, У» дыбысын баяу, жай,
қатты, ете қатты айт.

IV. Сергіту сәті

Бір үйде біз нешеуміз?
Кел санайық екеуміз.
Бас бармағым — атам,
Балан үйрек — апам,
Ортан терек — әкем,
Шылдыр шүмек — анам,
Кішкентай бөбек — мен.
Біз үйде нешеуміз?
Біз үйде — бесеуміз.

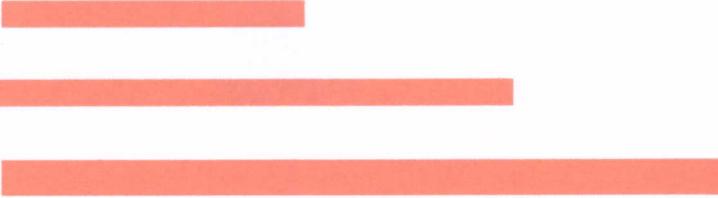
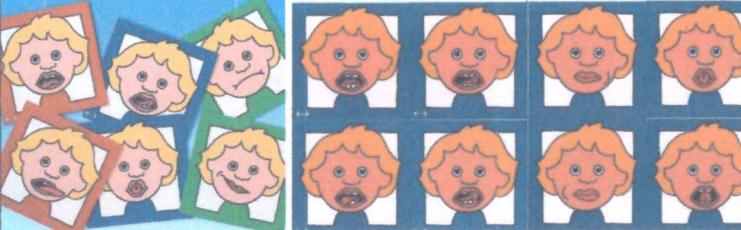
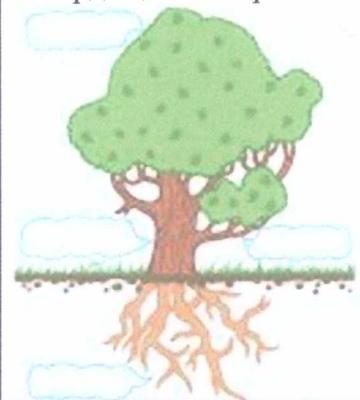
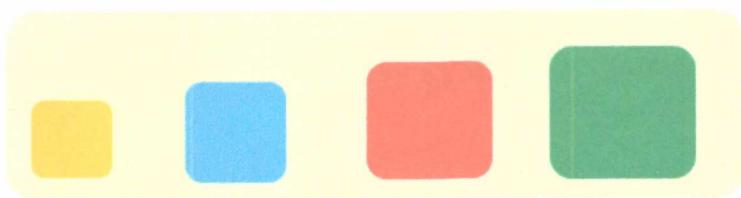
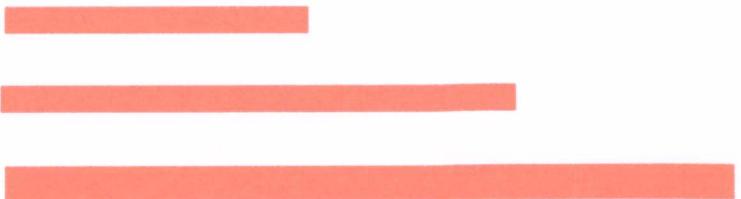

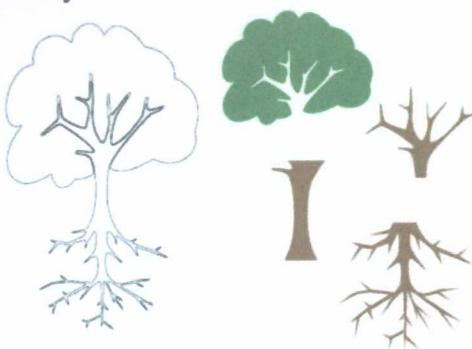
Артикуляциялық жаттығулар.

Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту.

Шарты: кубикті лақтырып, түскен артикуляциялық жаттығуды 5-6 рет орындау.

<p>«А; О, У» дыбыстарын созып айт.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту.</p> <p>«Бөліктерін жина» ойыны. Мақсаты: Заттар мен олардың бөлшектерін (агаш, бұтак, жапырак, діңі, тамыры, т.б.) атау; Шарты: Заттардың бөліктерден тұратынын түсіндіру. Заттардың бөліктерін атай алудың қалыптастыру.</p> 	<p>Дауыспен жұмыс. «А, О, У» дыбысын баяу, жай, қатты, өте қатты айт.</p> <p>«А; О, У» дыбыстарын созып айт.</p> <p>«Ұзын-ұзынырақ» ойыны. Мақсаты: заттардың бір-бірінен айырмашылғы болатыны туралы түсінік қалыптастыру. «Ұзын-ұзынырақ» сөздерін сейлеу тілінде қолдануын қалыптастыру. Кәжетті заттар: ек түрлі өлшемді лента, бұтак. Шарты: Балаларға ұзын және қысқа лентаны алуды, қатар қойып, бірінің ұзын екенін, ал екіншісінің одан ұзынырақ екенін түсіндіру.</p>
--	--

	<p>Кағазға ағаштың бөліктерін реттілігі бойынша желімдеп, жинау.</p> <p>Ағаштың бөліктерін ата.</p>	
Соны	<p>Біз бұғін өзімізге ең жақын, ең қымбат отбасымыз туралы әңгімеледік. Біз оларды жақсы көруді, сыйлауды, көмектесуді үйрәндік. Отбасы ең жақын адамдардың ошағы екенін білдік.</p>	<p>жарайсындар балалар!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жасыл киімдегі адамның қармағы, көк киімдегі адамның қармағынан ұзынырақ. - бұғінгі сабак ұнады ма?

Бекітемін
«Аяла» санаторлық бөбекжайы»
КММ-сі директоры

Әмірзак А.

«19» 2024 ж.

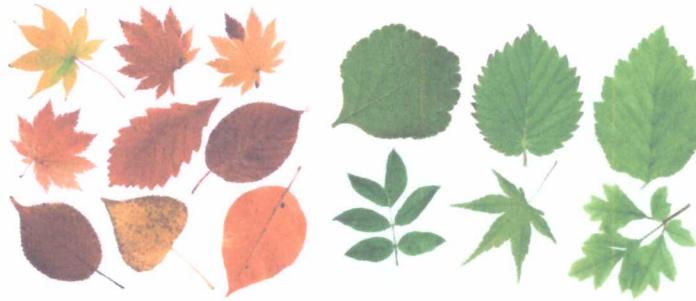
Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек 2024 жыл 4 апта

Мақсаты:

- «Күз» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;
- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.09.2024	Сейсенбі 17.09.2024	Сәрсенбі 18.09.2024	Бейсенбі 19.09.2024	Жұма 20.09.2024
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көңіл- күймен сабагымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: «Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталай керек.				

	«Сылақшы» - ауыз көң ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау																					
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.</p>																					
Негізгі кезең	<p>Лексикалық-грамматикалық ойындар. Балаларға сары және жасыл жапырақтар арапастырылып беріледі. Балалар екі тәрелкеге бөліп жинайды. -Қарандар. Жапырақтарды жинаймыз. Сары жапырақтар мұнда қоямыз, жасыл жапырақтарды мұнда қоямыз.</p> <p>-Жарайсындар? -Балалар қазір күз мезгілі. Ағаштардың жапырақтары сарғаяды.</p> <p>Күз мезгілінде ауа-райы қандай болады? -Жел соғады, жаңбыр жауады, наизағай соғады. «Сұраққа жауап бер» ойыны.</p>	<p>«Бір-көп» жаттығуы Мақсаты: Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану Шарты: логопед сөздерді айтады, ал балалар оны көбейтіп айтады. Жапырақ ұшты –Жапырақтар ұшты; Алма пісті - алмалар пісті; Шәп қурады – шәптер қурады: «Көпше түрін айт» Мақсаты: заттардың жеке және көп түрін еліктеу арқылы атауга үйрету, зат есімнің жеке және көпше түрінің грамматикалық формаларын ажыратуға үйрету; Сипаттамасы: логопед бір және бірнеше заттар бар карточкаларды беріп, дауыс ыргығын көпше түрде шығарып айтады. Балық –балықТАР, ара-араЛАР т.с.с</p> <table border="1" data-bbox="1347 833 2100 1142"> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>																				

Мақсаты: сөйлеу тілінде етістіктерді осы шақ, өткен шақта қолдауын қалыптастыру.

Логопед: Балалар жел не істеді?

-жел соқты.

-Жел не істейді?

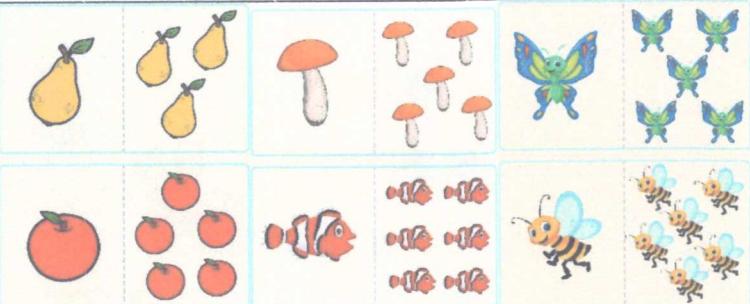
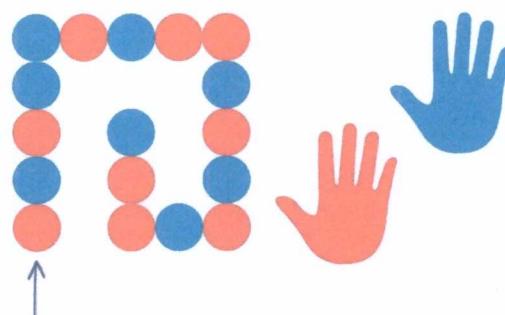
-жел соғады.

(Жапырақ ұшты, жаңбыр жауды)

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

Шарты: қызыл нүктеге алақанды екі рет соғып «Жапырақ ұшты» деп айт. Ал, көк нүктеге келгенде бір рет соғып «Жапырақтар ұшты» деп айт.

Дауыспен жұмыс. «Күз» сезін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

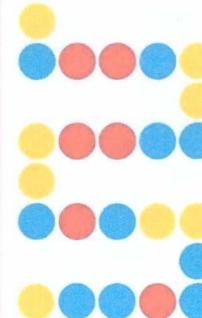
«О, У, И» дыбысын созып айт.

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

Шарты: қызыл нүктеге алақанды екі рет соғып «Күзде жапырақтар сарғайды» деп айт. Ал, көк нүктеге келгенде бір рет соғып «Суық жел соқты» деп, ал сары нүктеге 3 рет соғып «Жаңбыр күркіреп жауды» деп айт.

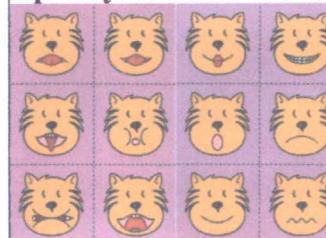
	<p>«Сөйлем құра» жаттығуы. Мақсаты: тірек сөздерін қолдана отырып, сөйлем құрауын қалыптастыру.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Соқты, күз, жел. -Сарғаю, жапырақ, ағаш. -Жаңбыр, жауу, күз. <p>Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту. «жаз аяқталды. ... мезгілі келді. ... соқты. Адамдар... киіне бастады. сарғайды.»</p>	
соңы	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындаңың!</p>	<p>Естіп қабылдаудын дамыту. 1) "Жел немесе жаңбыр" ойыны: <i>Мақсаты:</i> есту зейінін ауыстыру қабілетін дамыту, дабылдың әртүрлі дыбыстарына сәйкес әрекеттерді орындауға үйрету. Жаңбыр дыбысы естілсе тығыламыз, Желдің дыбысы естілсе қолымызben тербелеміз.</p>

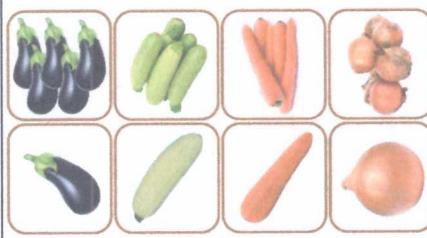

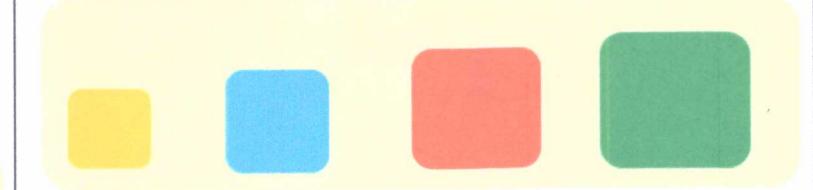
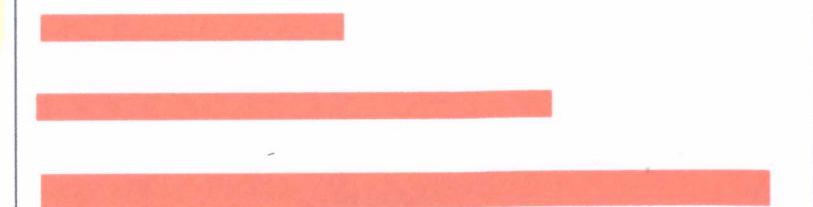
Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қазан 2024 жыл 1 апта

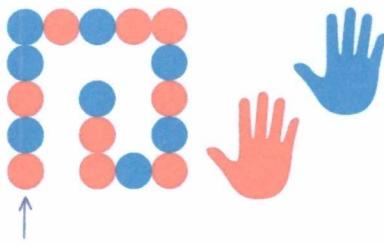
Сабактың мақсаты:

- «Көкөністер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Көкөністерді түсері, көлемі, пішіні бойынша сипаттауды дамыту;
- Сан есімдерді зат есімдермен келістіру арқылы сез тіркесін құрауды үйрету;.

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңыл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрай.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу « Құлімде күн, күлімде! Кұлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы қоңыл- күймен сабагымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 				

	<p>«Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек.</p> <p>«Кесе» -- ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек.</p> <p>«Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек.</p> <p>«Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жапыракты үрлеу.
Негізгі кезең	<p>Лексикалық-грамматикалық ойындар.</p> <p>Балаларға сары және жасыл жапырақтар араластырылып беріледі. Балалар екі тәрелкеге бөліп жинайды.</p> <p>-Қарандар. Көкөністерді жинаймыз. Сары және қызыл көкөністерді мұнда қоямыз, жасыл көкөністерді мұнда қоямыз.</p> <p>-Жарайсындар?</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Себette не көп?" Көпше түрдегі категорияны бекіту. Себette қызанақ көп. Себette қияр көп. Және т. б <p>Бір қызанақ, екі қызанақ, көп қызанақ.</p> <p>1-5 ке дейін көкөністерд қосып санау</p> <p>«Бір-көп» жаттығуы</p> <p>Мақсаты: Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану</p> <p>Шарты: логопед сөздерді айтады, ал балалар оны көбейтіп айтады.</p> <p>Кияр пісті –қиярлар пісті;</p> <p>«Көпше түрін айт»</p> <p>Мақсаты: заттардың жеке және көп түрін еліктеу арқылы атауға үйрету, зат есімнің жеке және көпше түрінің грамматикалық формаларын ажыратуға үйрету;</p> <p>Сипаттамасы: логопед бір және бірнеше заттар бар карточкаларды беріп, дауыс ырғығын көпше түрде шығарып айтады. Қызғылт сары сәбіз – қызғылт сары сәбізДЕР</p> <p>"Қатені түзет". Есты зейінін дамыту. Салыстырмалы сын есімдерді дамыту.</p> <p>Картоп пюресі сәбізден дайындалады.</p> <p>Сарымсақ қосылған қызылша салаты.</p> <p>Сәбіз шырыны пияздан дайындалады.</p> <p>Қырыққабат пирогын баялдыдан дайындеймиз.</p>

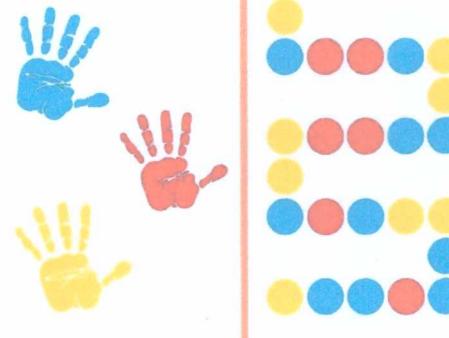
<p>"Сөйлем құрастыру". Сөйлемде қарама-қайшылық мағынасы бар сөйлемдерді қолдану. Кызанақ дәңгелек, сәбіз... (ұзын). Кызанақ қызыл, сәбіз... Кызанақ жұмсақ, сәбіз... Кызанақ қышқыл, сәбіз... Кызанақ жердің үстінде өседі, сәбіз... (жердің астында). Дауыспен жұмыс. «Орамжапырақ» сезін баяу, жай, катты, өте катты айт.</p> <p>«О» дыбысын созып айт.</p> <p>Саусақ жаттығуы.</p> <p>Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.</p> <p>Шарты: қызыл нұктеге алақанды екі рет соғып «Себette көп кекөніс» деп айт. Ал, көк нұктеге келгенде бір рет соғып «Кызанақ қышқыл көкөніс» деп, ал сары нұктеге 3 рет соғып «Сәбіз дәмді көкөніс» деп айт.</p>	<p>Кызанақ қосылған қияр салаты. Біз бұршақ сорпасын шалғамнан дайындаімyz. Асқабақ джемі аскөкпен дайындалады.</p> <p>Дауыспен жұмыс. «Баялды» сезін баяу, жай, катты, өте катты айт.</p> <p>«О, У, И» дыбысын созып айт.</p> <p>Саусақ жаттығуы.</p> <p>Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.</p> <p>Шарты: қызыл нұктеге алақанды екі рет соғып «Себette көп кекөніс» деп айт. Ал, көк нұктеге келгенде бір рет соғып «Кызанақ қышқыл көкөніс» деп, ал сары нұктеге 3 рет соғып «Сәбіз дәмді көкөніс» деп айт.</p>
--	--

«Дүкенде» ойыны.

Дүкенге барып тіріз бойынша көкөністерді есінде сақтап алып кел. Алып келген жемістерінді ата.

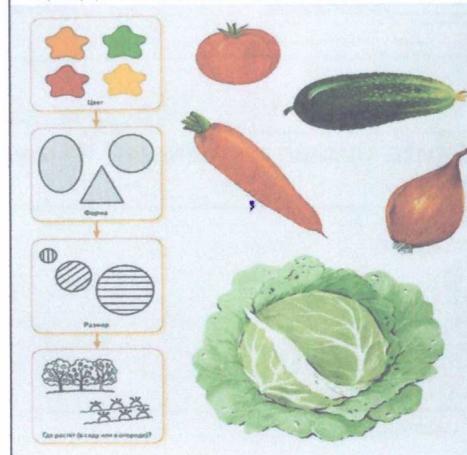
1. Тізім: сәбіз, картоп, кияр, қызанақ, сарымсақ (есінде сақтайды)
2. Сөйлем қылыш айтады: Айнұр дүкеннен сәбіз, картоп, кияр, қызанақ, сарымсақ сатып әкеleлді.

«Әңгімелे» жаттығуы.

Көкөністерді сипатта:

- 1.Түсі
- 2.пішіні
- 3.көлемі
- 4.қайда өседі?

Сабактың соңы

Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!

Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
Өмірзак А.

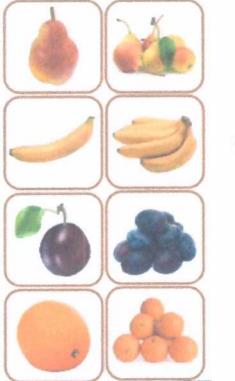
Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан 2024 жыл 2 апта

Сабактың мақсаты:

- «Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;
- «Жемістер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Жемістерді түсері, көлемі, пішіні бойынша сипаттауды дамыту.

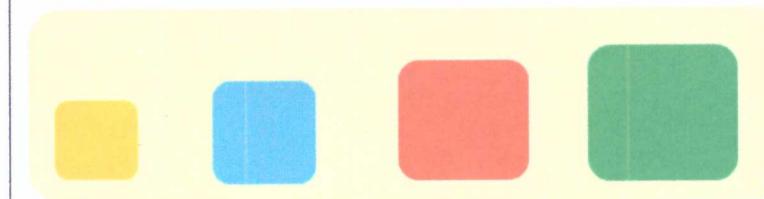
Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Кұлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осындағы жақсы қоңіл-күймен сабагымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 				
	«Қүрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек.				

	<p>«Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек.</p> <p>«Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.</p>
Негізгі кезең	<p>Лексикалық-грамматикалық ойындар. Балаларға сары және жасыл жапырақтар араластырылып беріледі. Балалар екі тәрелкеге бөліп жинаиды. -Қарандар. Жемістерді жинаимыз. Сары және қызыл жемістерді мұнда қоямыз, жасыл жемістерді мұнда қоямыз.</p> <p>-Жарайсындар? • "Себette не көп?" Көпше түрдегі категорияны бекіту. Себette алма көп. Көпше түрде не деп айтамыз? Алмалар.</p> <p>Бір алма, екі алма, көп алма. Алмалар. 1-5 ке дейін жемістердің қосып санау "Сөйлем құрастыру". Сөйлемде қарама-қайшылық мағынасы бар сөйлемдерді қолдану. Алма дөңгелек, банан... (ұзын).</p> <p>«Бір-көп» жаттығуы Мақсаты: Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану Шарты: логопед сөздерді айтады, ал балалар оны көбейтіп айтады. Алма пісті – алмалар пісті; «Көпше түрін айт» Мақсаты: заттардың жеке және көп түрін еліктеу арқылы атауга үрету, зат есімнің жеке және көпше түрінің грамматикалық формаларын ажыратуға үрету; Сипаттамасы: логопед бір және бірнеше заттар бар карточкаларды беріп, дауыс ыргығын көпше түрде шығарып айтады. Қызылт сары алма – қызылт сары алмалар</p> <p>«Қатені түзет». Есты зейінін дамыту. Салыстырмалы сын есімдерді дамыту. Алма пиресі бананден дайындалады. Банан қосылған алма компоты.</p>

Алма қызыл, банан...

Алма қатты, банан...

Дауыспен жұмыс. «Алхоры» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

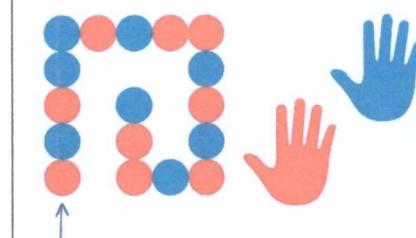
«О, А, У, И» дыбысын созып айт.

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

Шарты: қызыл нүктеге алаканды екі рет соғып «Күзде жемістерді жинаймыз» деп айт. Ал, көк нүктеге келгенде бір рет соғып «Лимон қышқыл жеміс» деп айт.

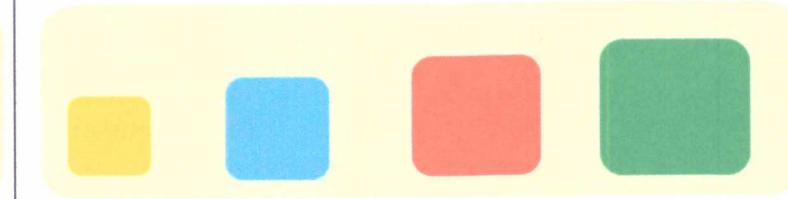

«Дүкенде» ойны.

Шие шырыны алмадан дайындалады.

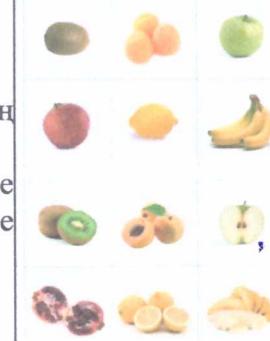
Әрік пирогын ананастан дайындеймыйз.

Дауыспен жұмыс. «Күзде піскен алма» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

“Сөйлем құрастыру”.

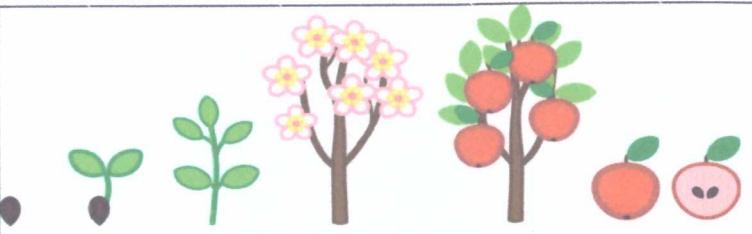
Тақтада жемістердің үш суреті бар. Логопед балаларға сұрақ қояды: "сіз өзің не жейсің, досыңа не бересің және себетке не саласың?" Балалар кезек-кезек жауап береді: "мен алманы өзім жеймін, мен досыма алмұрт беремін, мен бананды себетке саламын". Және т. б.

Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендеру
Алма пісті

Дүкенге барып тіріз бойынша жемістерді есінде сақтап алып кел. Алып келген жемістерінді ата.

1. Тізім: банан, шие, алмұрт, киви, апельсин (есінде сақтайды)
2. Сөйлем қылыш айтады: Айнұр дүкеннен банан, шие, алмұрт, апельсин, киви сатып әкелді.

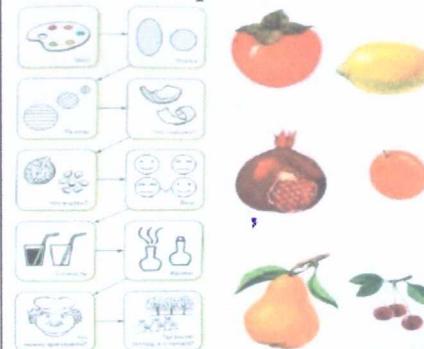

Кеше алма пісті
Бүгін алма пісті
Ертең алма піседі
Етістіктер: ұзу, жұлу, жинау, өсу

«Әңгімелек» жаттығуы.

Жемістерді сипатта:

1. Тұсі
2. пішіні
3. көлемі
4. қайда өседі?
5. Одан не даярлаймыз?

Сабактың соңы

Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!

Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық бебекжайы
КММ-сі директоры
Әмірзак А.

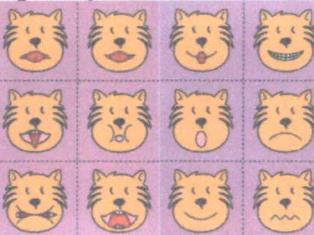
2024ж.

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

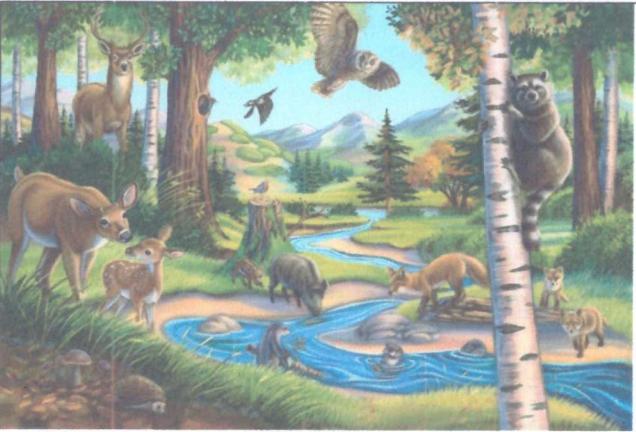
Қазан 2024 жыл 3 апта

Сабактың мақсаты:

- «Орман. Санырауқұлақ.» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шак) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көңіл- күймен сабагымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 				

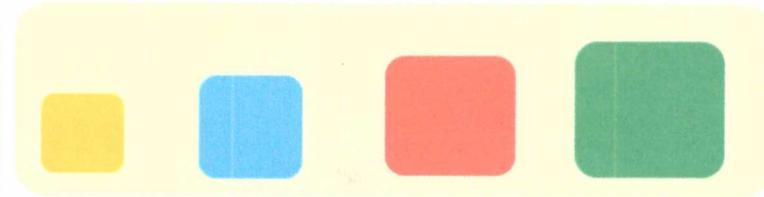
	<p>«Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек.</p> <p>«Кесе» -- ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек.</p> <p>«Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек.</p> <p>«Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жапырақты үрлеу.
Негізгі кезең	<p>Әңгіме Орманда қандай өсімдіктер өседі; Орманда нелер тұрады; оның пайдасы неде және т. б. лексикалық грамматикалық ойындар мен жаттығулар</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Не!" Орман сөзіне сын есімдерді таңдау (ұлken, жасыл, әдемі, қалың, ну, әдемі, бай, пайдалы, ертегі, жас, көне, жанды, шулы, тыныш, көленкелі, сиқырлы, жалаңаш, қайың, қарағай, емен, қылқан жапырақты, жапырақты, аралас, қараңғы, ашық, қараңғы, қыскы, күз, көктем, жаз). <p>Балалар алдыларында орманның суреті тұр. Суретке қарап орманды сипаттайық.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Орман қандай? Толық жауап беріп атамыз. -Орман ну. -Орман әдемі. Орман шулы. Орман көленкелі. Орман сиқырлы. <p>Әңгімелу Санырауқұлақтар - орманның сыйы; олардың пайдасы, ерекшеліктері.</p> <p>45</p> <p>Лексика-грамматикалық ойындар мен жаттығулар</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Сөзді таңда". <p>Логопед балалардан: "санырауқұлақтармен не істеуге болады?"</p> <p>(Іздеу, жинау, кесу, жуу, тазалау, кайнату, қыру, кептіру, тұз, жеу, дәмін тату және т.б.)</p> <p>Балалар санырауқұлақты біз не істейміз?. Толық сөйлем қылыш айт.</p>

• "Сөзді тап". Орман (орман, орманшы, орманды, орманға, орманнан).

Балар менің артымнан қайталаймыз.

Дауыспен жұмыс. «Орман» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

«О, А, У, И» дыбысын созып айт.

• "Бір-көп"

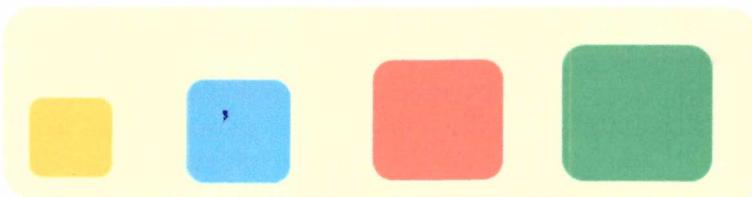
-Саңырауқұлақты орманда іздейміз.
Саңырауқұлақты орманда жинаймыз.

«Біз не дайындеймымыз?»

матинадан-таңқурай джемі; саңырауқұлақтардан-саңырауқұлақ сорпасы; мүкжидектен - мүкжидек сусыны; саңырауқұлақтардан-саңырауқұлақ соусы және т. б.

Дауыспен жұмыс. «Күзде піскен саңырауқұлак» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

• "Жеуге жарамды — жеуге жарамсыз". Логопед саңырауқұлақтарды атайды, ал балалар оларды жеуге бола ма, жоқ па деп жауап береді:

• "Біз орманға барамыз". Жалпы сөйлемдерді қолдана алуы.

Достарым екеуміз орманға барамыз, жидектер, саңырауқұлақтар табамыз, оларды себеттерге жинап, үйге

Сөз өзгерту дағдысын қалыптастыру:
ағаш-ағаштар; Қасқыр-қасқырлар;
бұта-бұталар; кірпі-кірпілер;

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

Шарты: қызыл нүктеге алақанды екі рет соғып «Күзде санырауқұлақ жинаймыз» деп айт. Ал, көк нүктеге келгенде бір рет соғып «Орман андардың мекені» деп айт.

• "Есте сактаңыз және қайталаңыз". Тақтада төрт сурет бар: күз, аяқ киім, қасқыр, есек. Балалар оларды алдымен ашық, содан кейін көздерін жұмып атайды.

Етістік және оның шақтарын ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;

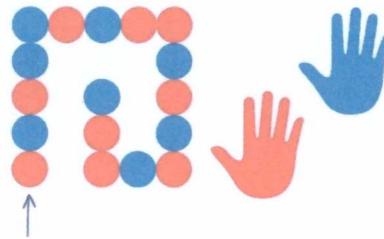
-Біз орманга бардық.

әкелеміз. Біз орманда айқайлаймыз: "Ау!" Онда жанғырық тұрады.

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

Шарты: қызыл нүктеге алақанды екі рет соғып «Күзде санырауқұлақ жинаймыз» деп айт. Ал, көк нүктеге келгенде бір рет соғып «Орман андардың мекені» деп айт.

• "Есте сактаңыз және қайталаңыз". Тақтада төрт сурет бар: күз, аяқ киім, қасқыр, есек. Балалар оларды алдымен ашық, содан кейін көздерін жұмып атайды.

Етістік және оның шақтарын ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;

-Біз орманга бардық.

Балалар біз кеше орманга барсақ қалай айтамыз.

-біз кеше орманга бардық.

-Ал бүгін барсақшы?

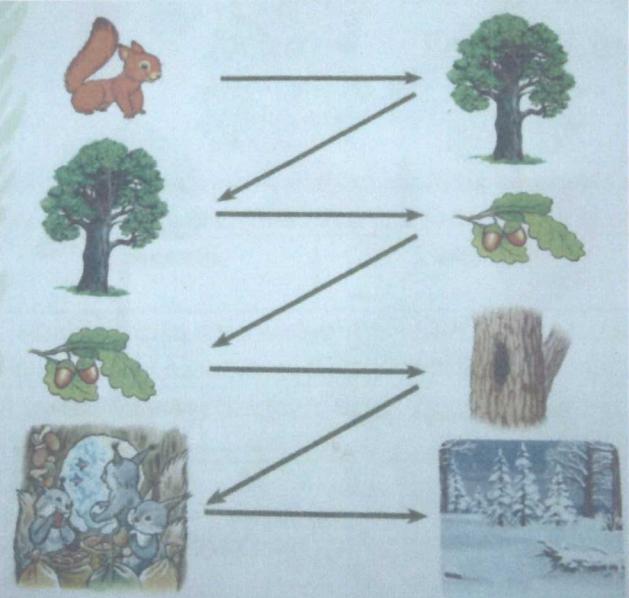
-Біз бүгін орманга бардық.

-Ал ертең басақшы?

-Біз ертең орманға барамыз

(орманда жел соқты, жапырактар жерге түсті, жаңбыр жауды

Сөйлеу тілін дамыту.

<p>Балалар біз кеше орманға барсақ қалай айтамыз. -біз кеше орманға бардық. -Ал бүгін барсақшы? -Біз бүтін орманға бардық. -Ал ертең басақшы? -Біз ертең орманға барамыз (орманда жел соқты, жапырақтар жерге түсті, жаңбыр жауды.)</p> <p>Сөйлеу тілін дамыту. Схемаға қарап логопедтің көмегімен әңгімелуе.</p> 	<p>Логопедтің көмегімен әңгімелуе</p>
<p>Сабактың соңы</p>	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындаңың!</p>

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық ббекжайы
КММ-сі директоры
Өмірзак А.
 «25 » нау 2024ж.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

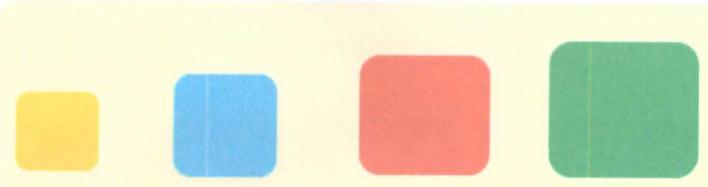
Казан 2024 жыл 4 апта

Сабактың мақсаты:

- «Орман. Жидектер.» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма												
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.																
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.																
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осындағы жақсы көңіл- күймен сабагымызды бастайық!																
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> </table> <p>«Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап түру керек. «Кесе» – ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап түру керек. Бірақ тіл тіске</p>																

	<p>тимеуі керек.</p> <p>«Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек.</p> <p>«Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жапырақты үрлеу.
Негізгі кезең	<p>Әңгіме</p> <p>Орманда қандай өсімдіктер өседі; Орманда нелер тұрады; оның пайдасы неде және т. б. лексикалық-грамматикалық ойындар мен жаттығулар</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Қандай?" <p>Жидек сөзіне сын есімдерді таңдау (ұлжан, қызыл, кара, дәмді, қышқыл, кіші, дөнгелек, пайдалы).</p> <p>Әңгімелеу</p> <p>Жидектер - орманның сыйы; олардың пайдасы, ерекшеліктері.</p> <p>Лексика-грамматикалық ойындар мен жаттығулар</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Сөзді таңда". , <p>Логопед балалардан: "жидектермен не не істеуге болады?"</p> <p>(Іздеу, жинау, кесу, жуу, тазалау, қайнату, кептіру, жеу, дәмін тату және т.б.)</p> <p>Балалар жидектерді біз не істейміз?. Толық сөйлем қылыш айт.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Кеше бүгін ертең". <p>Балалар кеше күлпynай...</p> <p>Балалар бүгін күлпynай ...</p> <p>Балалар ертең күлпynай...</p> <p>Балар менің артымнан қайталаймыз.</p> <p>Дауыспен жұмыс. «Қарақат» сөзін баяу, жай, қатты, ете қатты айт.</p>

«ПА; БА; ПЛ; БО; ПУ; БУ» дыбысын созып айт.

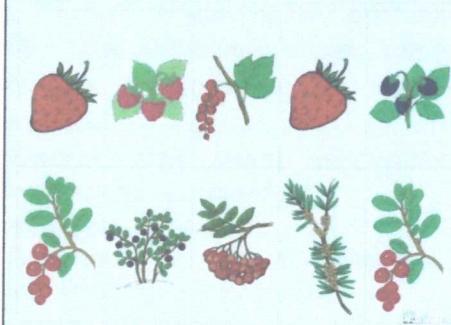
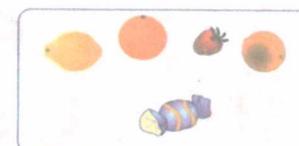

• "Бір-көп"

Сөз өзгерту дағдысын қалыптастыру:

«Неден дайындалған?».

- Балалар таңкурай шырыны неден даярланған?
- Таңкурайдан.
- Толық айтамыз.
- Таңкурай шырыны таңкурайдан даярланған.

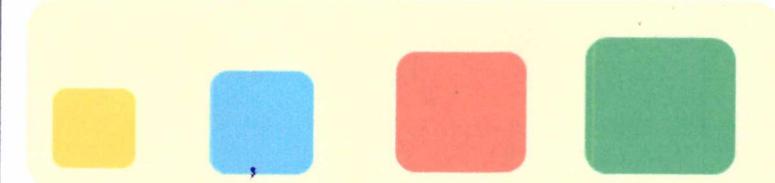

«Біз не дайындеймымыз?»

таңкурайдан-таңкурай джемі; саңырауқұлактардан-саңырауқұлақ сорпасы; мүкжидектен - мүкжидек сусыны; саңырауқұлактардан-саңырауқұлақ соусы және т. б.

Дауыспен жұмыс. «Күзде піскен жиدهтер» сезін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

Жақсы.

• "Біз орманға барамыз". Жалпы сейлемдерді қолдана алуы.

Достарым екеуміз орманға барамыз, жиدهтер, саңырауқұлактар табамыз, оларды себеттерге жинап, үйге әкелеміз. Біз орманда айқайлаймыз: "Ау!" Онда жаңғырық тұрады.

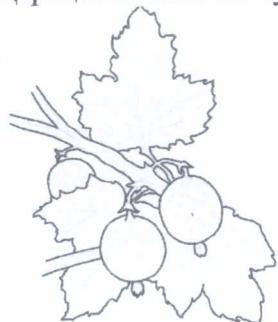
Сөйлеу тілін дамыту.

Схемага қарап логопедтің көмегімен әңгімелуеу.

Қолың ұсақ мот орикасын дамыту.

Қарақатты боя. Ол туралы айтып бер.

Суретті әңгімеле.

- "Есте сақтаңыз және қайталаңыз". Тақтада төрт сурет бар: саңырауқұлақ, алма, таңқурай, ағаш, шие. Балалар оларды алдымен ашық, содан кейін көздерін жұмып атайды.

Етістік және оның шақтарын ауызша сөйлеу тілінде колдануды белсендіру;

- Біз орманға бардық.
- Балалар біз кеше орманға барсақ қалай айтамыз.
- біз кеше орманға бардық.
- Ал бүгін барсақшы?
- Біз бүгін орманға бардық.
- Ал ертең басақшы?
- Біз ертең орманға барамыз
(орманда жел соқты, жапырақтар жерге түсті, жаңбыр жауды

Сөйлеу тілін дамыту.

Логопедтің көмегімен әңгімелуеу

Рис. 7

		<p>Қолың ұсақ мот орикасын дамыту. Қарақатты боя. Ол туралы айтып бер.</p>
Сабактың соңы	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!</p>	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Казан 2024 жыл 5 апта

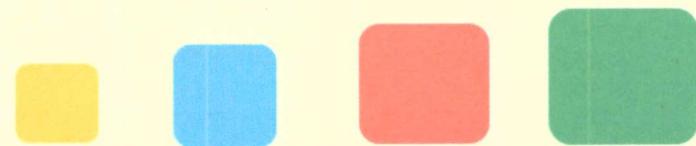
Сабактың мақсаты:

- Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сейлеу тілінде қолдануды белсендіру;
- «Ойыншықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Ойыншықтарды түсере, көлемі, пішіні бойынша сипаттауды дамыту;

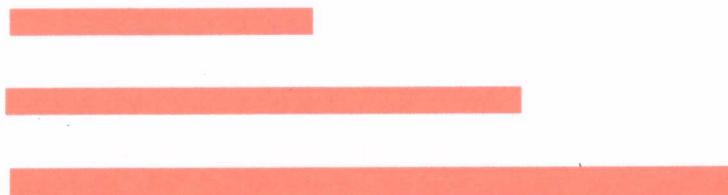
Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көңіл-күймен сабагымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 				

	<p>«Курекшө» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап түру керек.</p> <p>«Кесе» -- ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап түру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек.</p> <p>«Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталай керек.</p> <p>«Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталай</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жапырақты үрлеу.
Негізгі кезең	<p>. Мен бұгін өзіммен бірге сөздерді мен сияқты айтатын балалармен дос болғым келеді.</p> <p>"Мен сияқты айт" ойыны</p> <p>Шелек-доп -куыршақ Кубик- Танк- зымыран Куыршақ - ит - құрастырмак Сазсырнай -пирамида-мозаика Домино-зымыран - құм шелегі Лото-Скутер Қоян-конструктор-сарбаз Арқан- көлік - үй Ұшақ-сылдырмак. Логопед: - біз атаған заттарды бір сөзben қалай атауга болады? Балалар: - Ойыншықтар.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Кеше бұгін ертең".

Балалар кеше қуыршақ...
 Балалар бүгін қуыршақ ...
 Балалар ертең қуыршақ...
 Балар менің артымнан қайталаймыз.
Дауыспен жұмыс. «Қонжық» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

«ПА; БА; ПЛ; БО; ПУ; БУ» дыбысын созып айт.

• "Бір-көп"

Сөз өзгерту дағдысын қалыптастыру:

Енді біз " не жасырынғанын? табамыз."
 Ойын " не жасырында?" Логопед бір ойыншықты алып тастайды, балалардан көздерін ашып, қай ойыншық "жоқ" болып кеткенін сұрайды. Машина болмады. Куыршақ болған жоқ.)

Лексика-грамматикалық ойындар мен жаттығулар
 • "Сөзді таңда".

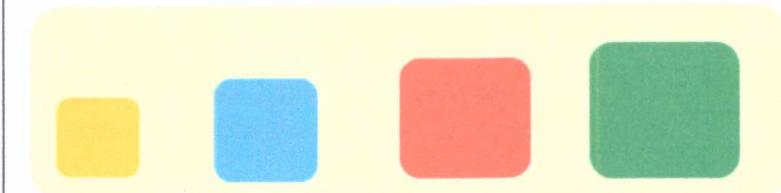
Логопед балалардан: "ойыншықтармен не не істеуге болады?"

(Іздеу, жинау, ойнау, жуу, тазалау, реттеу, салу, алу, т.б.)
 Балалар ойыншықтарды біз не істейміз?. Толық сөйлем қылып айт.

-Ойншықтармен ойнаймыз

Дауыспен жұмыс. «Ұлдар машинамен ойнады» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

• "Есте сактаныз және қайталаңыз". Тактада төрт сурет

Сөйлеу тілін дамыту.

Схемага қарап логопедтің көмегімен әңгімелуе.

Қолың ұсак мот орикасын дамыту.

Өзіңе ұнаған ойыншықты боя. Ол туралы айтып бер.

Суретті әңгімеле.

бар: пирамида, доп, сылдырмақ, жүк көлігі. Балалар оларды алдымен ашық, содан кейін көздерін жұмып атайды.

Етістік және оның шақтарын ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;

-Біз ойыншық дүкеніне бардық бардық.

Балалар біз кеше ойыншық дүкеніне барсақ қалай айтамыз.

-біз кеше ойыншық дүкеніне бардық бардық.

-Ал бүтін барсақшы?

-Біз бүтін ойыншық дүкеніне бардық.

-Ал ертең басақшы?

-Біз ертең ойыншық дүкеніне барамыз.

Жүк көлігі жүрді, текшелер құлады, қуыршақ жуынды, аю үйіктауды.

Сөйлеу тілін дамыту.

Логопедтің көмегімен әңгімелуе

Қолың ұсак мот орикасын дамыту.

Өзіңе ұнаған ойыншықты боя. Ол туралы айтып бер.

Сабактың соңы	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындаңы!</p>	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындаңы!</p>

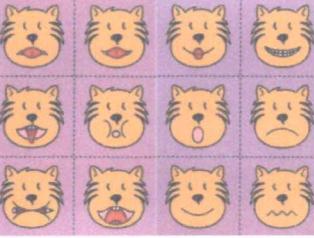
Бекітімін:
«Аяла» санаторлық бекемесі
КММ-сі директоры
Әмірзак А.
«19» нау 2024 ж.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Караша 2024 жыл 1 апта

Сабактың мақсаты:

- «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Қолемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (биік-аласа, ұзын-қысқа);
- Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қолдану дағдыларын қалыптастыру (ұзын – ұзынырақ, кіші – кішірек);

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көніл-күйін сабагымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: «Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап түру керек.				

	<p>«Кесе» -- ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек.</p> <p>«Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына теренірек кіргізіп ұстау. 10-15 рет қайталау керек.</p> <p>«Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жапырақты үрлеу.
Негізгі кезең	<p>Балалар сендер білесіндер адамдардын бәрінде бас, дene, қол, аяқ бар. Қане, айнаға қарайықшы!</p> <p>Біз нені көріп тұрмыз?</p> <p>-Басымызды сипап, қол-аяғымызды көрсетейікші (балалар өздерінін дene мүшелерін көрсетеді).</p> <p>-Біздің шашымыз, көзіміз бірдей ме?</p> <p>-Адамның дene мүшелерінін қайсысы көп, қайсысы біреу?</p> <p>•Саусақ, шаш, кірпік-көп, ал мұрын, ауыз, тіл - біреу.</p> <p>Бет- әлпет</p> <p>Әрбір адамның бет-ә.штеті бар. Бет бірнеше беліктеге бөлінеді.</p> <p>Бет беліктері: шеке, көз, мұрын, жақ, ауыз. Беттің әртінің өзінің қызметі бар. Көз, құлақ, мұрын - бұлар сезім мүшелері.</p> <p>Жарайсындар!</p> <p>1-тапсырма <i>Көріп қабылдауы мен көріп есте сақтауын дамытуға арналған тапсырма</i></p> <p>Әр қатардагы дene мүшелерін суретін қарап, есте сақтап алыңдар. Олардың әр қатардагы көлеңкесін табыңдар</p> <p>-Балалар, Айгүл қуыршақ көңілсіз. Себебі: ол өзінің дene мүшелерін білмейді.</p> <p>-Балалар Айгүл қуыршакқа көмектесеміз бе?</p> <p>-Айгүл қуыршақ, сен мұнайма біздің балалар саған дene мүшелерін айтып беруге көмектеседі.</p> <p>Айгүл қуыршақ: - жарайды.</p> <p>-Балалар тақтада ілініп тұрған Айгүл қуыршакқа дene мүшелерінің суреттерін көрсетіп, аттарын атап айтайық:</p> <p>Бас, шаш, құлақ, мұрын, көз, ауыз, қол, саусақтар, аяқтар, табан.</p> <p>-Балалар бізге дene мүшелеріміз не үшін керек екенін айтайықшы.</p> <p>Бас-ойлау үшін керек.</p> <p>Шаш – шашты біздер таракпен тараймыз.</p> <p>Құлақ- есту үшін керек.</p> <p>Мұрын-Иіс сезу үшін керек.</p> <p>Көз – көру үшін керек.</p> <p>Ауыз-сөйлеу үшін керек.</p> <p>Қол-заттарды ұстau үшіn керек.</p> <p>Саусақтар-сипау үшіn керек.</p> <p>Аяқтар – жүру, үшіn керек</p> <p>Табан – жерлерді басу үшіn.</p> <p>Бас, шаш, құлақ, мұрын, көз, ауыз, қол,</p> <p>Саусақтар, аяқтар, табан осылардың барлығы біздің дene мүшелеріміз.</p>

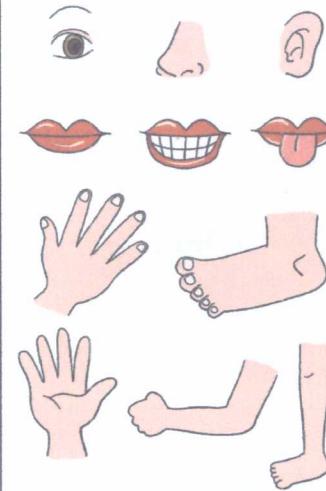

2-тапсырма Көлемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (биік-аласа, ұзын-қысқа);

- Ең қысқа, орташа, биік шыршаны көрсет.
- Қай санырауқұлақ қай шыршаның астында өседі?
- Қай көбелек қайсы гүлге қонатынын тап.
- Ең биік гүлді көрсет.

3-тапсырма «Гимнастика» жаттығуы. Жерде берілген белгі бойынша жүріп өту керек

8-тапсырма Ұзын-қысқа, биік –аласа ұғымдарын менгеруге арналған тапсырмалар: Жансая бүлмедегі ұзын-қысқа заттарды ата (Жансая: қарындаш ұзын -қысқа). Айdos сен ортага шығып биік және аласа заттарды ата (Айdos: шкафтар биік -аласа) ете жақсы жарайсың

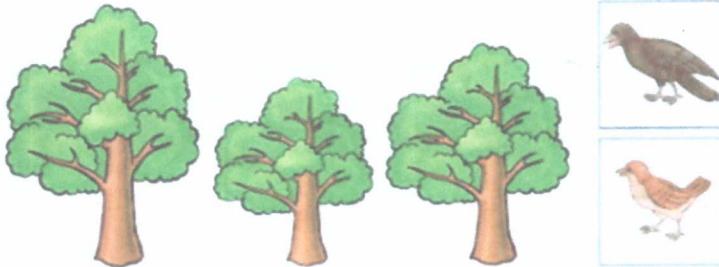

9-тапсырма Балалар, кәзір алдарыңа ленталар беремін, сол ленталарды ұзынын бір бөлек, қысқасын бір бөлектеп жинайсындар.

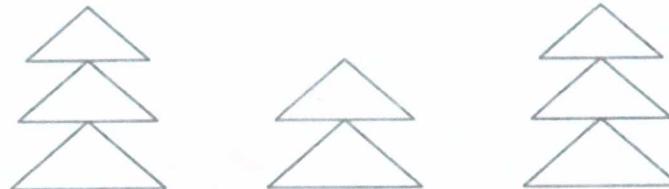
4-тапсырма

Қарға ең биік ағашта өмір сүреді, а торғай – ең аласа ағашта өмір сүреді, қай күс қай ағашта өмір сүреді?

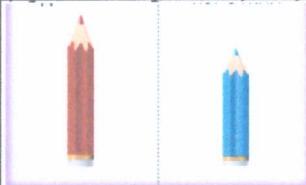

5-тапсырма

Әртүрлі биектіктең шыршаларды боя. Қай шырша аласа?

-тапсырма Берілген суреттерді атаңдар. Қай қарындаш ұзын, қай қарындаш қысқа?

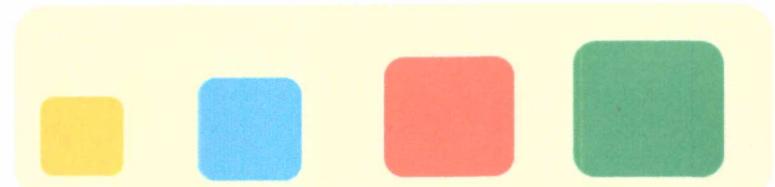

Балалар, яғни барлық заттар бірдей бола бермейді. Әр зат ұзындығына қарай, пішініне қарай әртүрлі болады

10-тапсырма Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қатыстырып, екі қонжықты салыстырыңдар.

Дауыспен жұмыс. «Аяқ, қол, саусақ» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

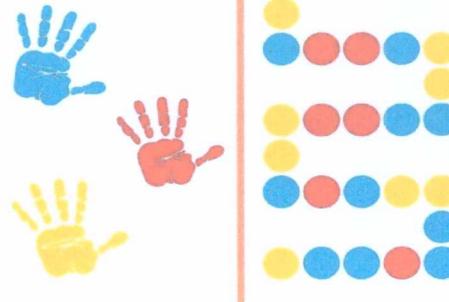
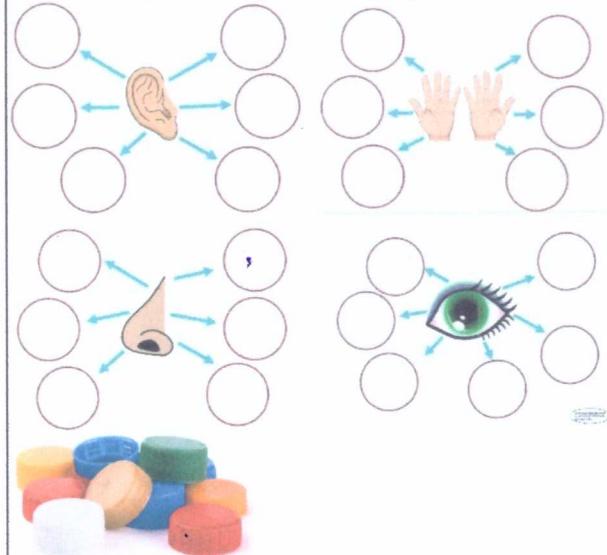

«О, У, И» дыбысын созып айт.

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

<p>екен. Суретте берілген заттардың түстері мен ұзындығын атаңдар</p> <p>Салыстырмалы шырай. Бір заттың сындық белгісін екінші затпен салыстырганда кем не артық екенін білдіретін шырайдың түрі: Ауырырақ, кішірек, жылылау.</p> <p>10-тапсырма екі автокөлікті салыстырыңдар.</p> <p>11-тапсырма Көп нүктелердің орнына тиісті қосымшаларды қойып айтамын, сендер кайталандар. ырак, ірек, рак, рек, лау, леу, дау, деу, тау, теу, шыл, шіл Тар - тар....., тар.....; қызыл – қызыл....., қызыл.....; ак – ақ....., ақ....., ақ; биік – биіг....., биік.....; аласа – аласа....., аласа.....; ыстық – ыстығ, ыстық; жақсы – жақсы....., жақсы.....; нашар – нашар....., нашар.....; әдемі - әдемі....., әдемі.....</p>	 <p>«Дене мүшелерінің қызметі» Балалар, біз дене мүшелерімізben әлемді танимыз, көреміз сеземіз. Қазір біз дене мүшелеріміздің қызметін анықтайық. -Көзіміз суретті көреді. (бір крышканы шенберге қою)</p>
<p>Сабактың соңы</p>	<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындағадың!</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

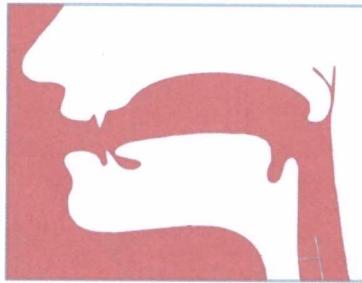
Қараша 2024 жыл 2 апта

Сабактың мақсаты:

- «Киімдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Көріп қабылдаудын, естіп қабылдаудын дамыту;
- Есту және көру зейінін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау		Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.			
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру		Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.			
Қызығушылығын ояту	<p>Сәлемдесу: Шенберге тұрып, амандасады.</p> <p>Фажайып сәт.</p> <p>-Балалар менің қолымдағы қорапта не бар екенін білесіндер ме?</p> <p>-Бірге тамашалайық.</p> <p>Кел балалар күлейік, Күлкіменен тілейік. Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік. -Жарайды, бірге тамашалайық. -Балалар біз денеміздегі мүшелердің аттарын білеміз бе? Қорапта адамның дене мүшелері бар екен. Құрастырайық.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар орындау</p> <p>«Сылақшы» жаттығуы Ауыз сәл ашық, тілдің ұшымен таңдайды жалау. 10 - 15 рет қайталуа.</p> <p>Сылақшында қараша. Қабырғаны сылтайы. Озғем болып мен үлді. Куанышты сыйтайы!</p> <p>«Сағат» жаттығуы «Сағат» – тілді жіңішкертіп ұстап онға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталуа керек.</p>				

	 <p>Самат Сагит сатып алды Сагит Саматқы үйнеккесіні Анасына, мәсіне көрсеттін Корімдік қаттысының мол сағым.</p>	<p>Тыныс алу жаттығуларын орындау «Сұңгігіштер жаттығуы»</p> <p>Балалар қолдарын 2 жаққа ұстап, ауызben дем алып, қолдарымен өздерін құшақтап, отырып мұрынмен дем шығарады.(судың астына түскенді көрсетеді)</p> <p>«Кім жылдам» жаттығуы</p> <p>Балалар мұрынмен тыныс алып шарларды ауызben үрлейді. Ережеге сай демалып, шарды ең үлкен үрлеген бала женіске жетеді.</p> <p>«Жел гүлейді» жаттығуы</p> <p>Ауызды азырақ ашып, у дыбысын бірқалыпты ұзак айту (ууууууу)</p>
Негізгі кезең	<p>I. Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар суретке назар аударайықшы. Қыздың қай жері ауырып тұр? - Қандай дыбыс шығарып тұр? <p>«О» дыбысын айтқандағы артикуляциялық қалыппен таныстыру</p>	<p>I. Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру</p> <p><u>Балалар суретке қарайықшы балақай жынысын қандай дыбысты айтып тұр деп ойлайсындар?</u></p> <p>«И» дыбысын айтқандағы артикуляциялық қалыппен таныстыру</p>

«О» дыбысын айтқанда ерін дөңгеленіп, алдыга қарай шығыңқы. Тілдің ұшы астыңғы тістерден алишақтайдытілдің, ортаңғы бөлігі шамалы жсогары қарай көтерілген. Шығаратын ауа кедергісіз, еркін шығады. Дауыс сіңірлері жұмыс істейді, тамақ дірілдейді(дауыс шығады).

Дыбысты буында, сөзде, сөйлемде дұрыс айтуға үйрету

1-тапсырма

Буындарды менімен бірге, содан соң менен кейін қайталаңдар.

O---Й	ОЙ	ОЙ
O---Р	ОР	ОР
O---Л	ОЛ	ОЛ
ОЙ---на ОЙНА		

2-тапсырма

Сурақтарға толық жасаудан беріңдер.

-Мынау не?

«И» дыбысын айтқанда ерін күлімдеп, тістер көрініп тұрады. Тілдің ұшы астыңғы тістерге жабысып, тілдің, ортаңғы бөлігі қатты дөңістенеді. Шығаратын ауа кедергісіз, еркін шығады. Дауыс сіңірлері жұмыс істейді, тамақ дірілдейді(дауыс шығады).

Дыбысты буында, сөзде, сөйлемде дұрыс айтуға үйрету

1-тапсырма

Буын құрап айтыңдар

2-тапсырма

Суреттерді атанаңдар

- Мынау не?

II. Жекеше түрде тәуелдік жалғаулы есімдіктерді қолдану дағдыларын дамыту

3-тапсырма

Сұрақтарга сөз тіркестерімен жауап беріңдер.

- Мынау кімнің кейлегі?
- Мынау кімнің ойыншығы?
- Мынау кімнің үйі?

4-тапсырма

Кубикті лактырып түскен суретке «Менің, сенің, оның» сөздерін қосып айтыңдар.

64

II. Жекеше түрде тәуелдік жалғаулы есімдіктерді қолдану дағдыларын дамыту

3-тапсырма

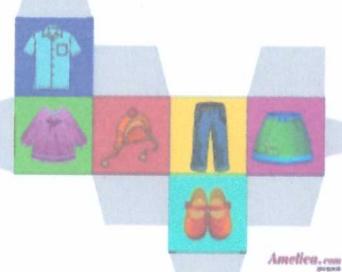
Балалар берілген сөздерге тәуелдік жалғауын дұрыс жалғап айтыңдар.

- I жақ. Менің сазан
- II жақ. Сенің сазан
- III жақ. Сіздің сазан
- IV жақ. Оның сазан

4-тапсырма

Суреттерге қарап сөйлемдерді толықтырып айтыңдар.

Ameliea.com

III. Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту

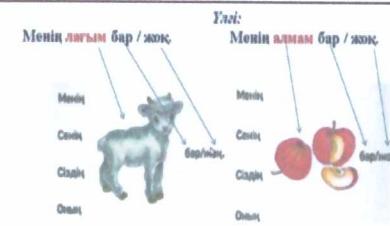
6-тапсырма

Колдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған тапсырма

Сабактың соны

- жарайсындар балалар!
- бүгінгі сабак үнады ма?

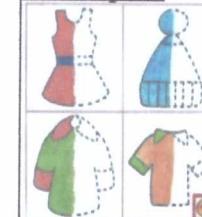

III. Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту)

Қыздардың көйлектеріне сай қалта таңдаудына көмектес.

Колдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған тапсырма

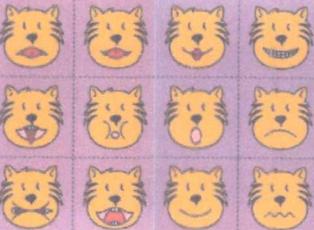
*жарайсындар балалар!
- бүгінгі сабак үнады ма?*

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

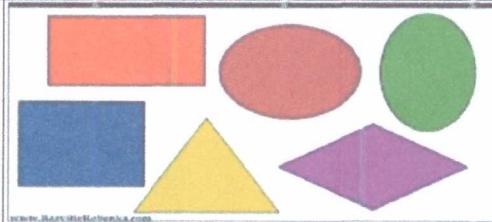
Қараша 2024 жыл 3 апта

Сабактың мақсаты:

- «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Пішіні бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (ұшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек);
- Сейлеу кызметінің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көніл-куйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу « Құлімде күн, құлімде! Кұлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көніл-куймен сабағымызды бастайык!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: «Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай көтөріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек. «Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен катты тандайды сылау. Бағыттың өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау				

Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.</p>
Негізгі кезең	<p>Балалар, жылдың қай мезгілі екенін еске түсірейік. (Балалардың жауабы-күз). Құзде ауа-райы қандай? (Балалардың жауабы-сыртта сұық, жаңбыр жауады, сұық жел соғады). Дұрыс. Сыртта мұздап қалмау үшін жылы аяқ-киім киеміз, бас аяқ-киім. Ал балалар құзде біз қандай аяқ-киім киеміз? Күздік аяқ-киімдерді әңгімелейміз.</p> <p>1-тапсырма <i>Көріп қабылдауды мен көріп есте сақтаудын дамытуға арналған тапсырма</i> Әр қатардагы жануарлардың суретін қарап, олардың әр қатардагы көлеңкесімен сәйкестендіріңдер.</p> <p>2-тапсырма <i>Фонематикалық есту қабілетін дамытуға арналған тапсырма</i> «Дыбысты үстап ал» ойыны. Балалар мен сендерге қазір дыбыстар қатарын айтамын, сендер, Дауыссыз М дыбысын естігенде қол шапалактаңдар</p> <p>А П М Ж О Л М Ж А И М О Б М Ю М З М А К М Н Р О М У А М Ж С М Ж И М У Ү О М</p> <p>3-тапсырма <i>Берілген суреттерді атаңдар. Суреттегі пішіндердің уқсастығы мен айырмашылығын айтыңдар</i></p> <p>1. Әңгіме журғізу: <ul style="list-style-type: none"> Логопед сұраптар қояды: Біз аяқ-киімді не үшін килеміз? Қандай аяқ-киім түрлерін білесіндер? Қай аяқ-киімді қыста, ал қайсысын жазда киеміз? Әр аяқ-киімнің ерекшеліктері турали қысқаша түсініктеме береді (мысалы, етік – сұықтан корғайды, сандал – жазда аяқты салқыннатады). </p> <p>2. Аяқ-киімдерді көрсету: <ul style="list-style-type: none"> Әртүрлі аяқ-киім түрлерін көрсету (сурет немесе нағыз аяқ-киімдер). Балалар олардың атауларын қайталап айтып, сипаттайды. </p> <p>III. Қимылдық ойындар “Аяқ-киімді тап” ойыны</p> <ul style="list-style-type: none"> Бірнеше аяқ-киімді үстелге қойып, балалардан “Сен қысқа/жазға қандай аяқ-киім тандар едін?” деп сұрау. Балалар дұрыс аяқ-киімді көрсетіп, оның не үшін жарайтынын түсіндіреді.

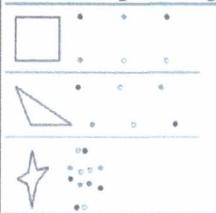

Балалар, біз заттардың ұзындығы мен биіктігіне, түсіне қарай әр түрлі болатынын білдік. Ал бүгінгі сабакта заттардың тағы бір ерекшелігі пішініне қарай әр түрлі болатынын білеміз. Байқасаңдар тапсырмаларымыздың барлығында пішіндері әр түрлі заттар берілген.

4-тапсырма Төменде берілген пішіндер мен заттардың косындар. Суретті бояңдар.

5-тапсырма Нұктелерді косып, шықкан пішінді атанадар.

6-тапсырма Төменде берілген пішіндерді жанына көшіріп салындар:

“Пішіндер лабиринті”

Максаты: Балалардың пішіндерді тану қабілетін дамыту. Қалай ойнауға болады:

- Лабиринт сыйып, оның бойына әртүрлі пішіндерді (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, сопакша) орналастырыныз.
- Балаларға “Дөңгелек пішіндер арқылы өт” немесе “Үшбұрыштарды ғана таңда” деген тапсырма берініз.

“Қандай пішін екенін тап”

Максаты: Пішіндерді сипаттауға арналған сөздерді үйрету.

Қажетті материалдар: Түрлі түсті геометриялық фигурандар (кағаздан киып жасалған немесе дайын ойыншықтар).

Қалай ойнауға болады:

- Бір фигураны көрсетіп, оның касиеттерін сипаттаңыз: “Бұл пішіннің бұрыштары бар, ол төртбұрышты. Бұл не?”
- Балалар пішінді атайды: “Бұл шаршы”.

“Пішіндерді топтастыр”

Максаты: Ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу.

Қажетті материалдар: Әртүрлі пішіндер мен заттардың суреттері.

Қалай ойнауға болады:

- Балаларға пішіндерді топтарға бөлуді ұсыныныз:
- Дөңгелекке ұқсайтын заттар (доп, табак, күн).
- Төртбұрышқа ұқсайтын заттар (кітап, терезе, тақта).
- Балалардан әр топтың ортақ касиетін атауды сұраныз.

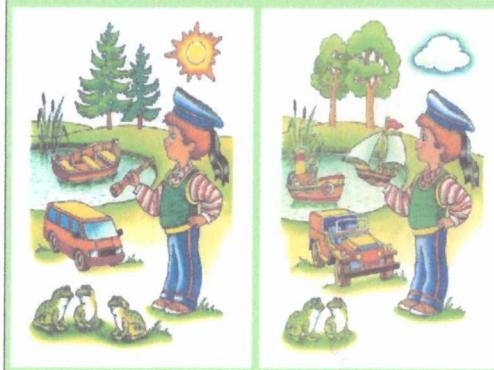
«Сөредегі аяқ-киімдер».

Кез-келген өзіне ұнған аяқ-киімдіңіп, ол туралы айтып бер.

1. Бұл не?
2. Қандай материалдан жасалған?
3. Түсі қандай?
4. Үлкен бе, кіші ме?
5. Оған қалай қутім жасайсың?

7-тапсырма Суретке мүкият қарал, салыстыр. Олар қандай деген сұраққа жауап бер.

8-тапсырма «Гимнастика» жаттығуы. Ал, қазір балалар «Қатты - тыныш» атты ойын ойнайдыз. Алдымызда сары, кәк, қызыл, жасылмен көрсетілген тетіктер бар. Сары тетікті басып, «Етік» сөзін сыйырлад, көкті басқанда дауысмызды сәл қаттырақ шығарамыз, қызылда қатты дауыспен, ал жасылда сөзді айғайлад айтамыз. Әр түстің астында берілген буындарды дауыс ыргағына, түсіне байланысты оқып айтамыз.
«Аяқ-киімдерді боя» жаттығуы.
Тек күзде киетін аяқ-киімдерді боя.

«Кімдікі?» ойыны

Айжан мен Саматқа аяқ-киімдерін тауып, серуенге шығуына көмектес.

“Кезін жұм да, тап”

Максаты: Пішіндерді сезіну арқылы тану.

Қажетті материалдар: Түрлі пішіндегі заттар (мәселен, доп, кубик, пирамидка).

Қалай ойнауга болады:

- Баланың көзін жұмып, қолына бір зат беріңіз.
- Ол заттың пішінін сипап, сипаттаң айтып береді: “Бұл жұмыр, тегіс. Бұл -- доп”.

“Пішіндерді сәйкестендір”

9-тапсырма Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қатыстырып салыстыру дағдыларын қалыптастыру. Балага Аружанның екі қуышишы бар екенін, оның бір улken екіншісі кішілеу кенені айтып түсіндіру. Және оларды салыстыру.

Суретке қарап әнгіме құрастыр.

Сабактың соны

Балалардан сабакта не үйренгенін сұрау:

- Қандай аяқ-киімдерді білесіндер?
- Аяқ-киім бізге не үшін қажет?
- Балаларды мактап, белсенді қатысқаны үшін алғыс айту.

Максаты: Сәйкестік пен зейінді дамыту.
Қажетті материалдар: Пішіндер мен олардың суреттері.
Қалай ойнауга болады:

- Балаларға пішіндерді олардың суретімен немесе контурымен сәйкестендіруді ұсыныныз.
- Мысалы: “Сопақ пішінді тап та, оны тиісті жерге қой”.

V. Сергіту сәті

Тақпакпен жаттыну:
“Біздің аяқ киімдер,
Әдемі де сәнділер.
Секіреміз, жүгіреміз,
Киіп алып беріміз!”

VI. Танымдық ойын

“Қай аяқ-киім?” ойыны

- Балалардан аяқ-киімнің атын ғана емес, қайда және қашан киетінін айту сұралады.

Мысалы:

- Тәпішке – үйде.
- Етік – қыста далада.
- Сандал – жазда.

Балалардан сабакта не үйренгенін сұрау:

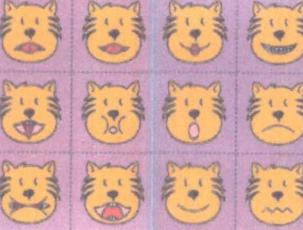
- Қандай аяқ-киімдерді білесіндер?
- Аяқ-киім бізге не үшін қажет?
- Балаларды мактап, белсенді қатысқаны үшін алғыс айту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Караша 2024 жыл 4 апта

Сабактың мақсаты:

- «Азық-тұлға» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Тағамдарды пайдалану және тазалық туралы ұғымдарын кеңейту;
- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауды мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандастыру. Қоюн-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы езгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу « Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осында жақсы қоюн-күйін сабағымызды ғастаның!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 				
	«Күрекше» - жалпақ тілді ауыз куысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз куысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталай керек. «Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты тандайды сылау. Бағытын езгерте отырып, 10-15 рет қайталай				
Тыныс алу жаттығулары	Тыныс алу жаттығулары: - жапыракты үрлеу.				

<p>Негізгі кезең</p> <p>Балалар топқа кіргенде үстелде майлықпен жабылған себет тұрғанын көреді.</p> <p>Логопед: «Бұл – Күз сыйы. Ал себетте не бар екенін білгініз келсе, жұмбактарды шешініздер!»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жұмбактар: 1. «Әлі пісіп болмаган кезде бәрі көздерге жас алып жылайды» (пияз). 2. «Қалтасы жұз рубашкаға толы, тісіне қатты сығылады» (қырыққабат). 3. «Тамаша маймылдар жақсы көреді» (банан). 4. «Ағашта ілініп тұр, ыстықта көгерген» (слива). 5. «Әлемдегі ең қышқыл жеміс. Ересектерге және балаларға пайдалы» (лимон). <p>Логопед: Шалфетканы алып, балаларға көкөністер мен жемістерді көрсетеді.</p> <p>Логопед: «Бұл Күз сыйы қандай деп аталады? Бұл – көкөністер мен жемістер!»</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Овоштер мен жемістер кайда өседі?» • «Олар қандай пайда экеледі?» • «Жерден өсетін көкөністерді қалай жинайды?» • «Жемістерді қалай жинайды?» <p>2. Сабактың тақырыбын жариялау:</p> <p>Логопед: «Бұғін біз көкөністер мен жемістер туралы әнгіме құрастыруды үйренеміз!»</p> <p>3. «Дүшістүй лимон» жаттығуы:</p> <p>Логопед: Балалардан лимонды іске қоруларға сұрайды:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «A-a-x!» • «A-a-x! Қандай лимон!» • «A-a-x! Қандай істі лимон!» <p>4. «Қасиеттерін таңда» ойыны:</p> <p>Логопед: «Балалар, бізде сиқырлы ағаш пен сиқырлы бақша бар. Бұл ойында көкөніс немесе жеміс таңдаап, оған қасиеттерін таңдаулатыңыз керек.»</p> <p>Мысалы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кияр (қандай?) – жасыл, дәмді, қатты, шырынды, ұзын. • Қырыққабат (қандай?) – ... • Лимон (қандай?) – ... • Алма (қандай?) – ... • Слива (қандай?) – ... <p>5. «Не дайындеймымыз?» ойыны:</p>	<p>«Сәлеметсіндер ме, балалар! Бұғін біз азық-түлік туралы сөйлесеміз.»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сабактың мақсатын түсіндіру: • «Біз азық-түліктердің атауларын үйречіп, олармен ойнаймыз.» • Балалардың назарын аудару: • «Көнілді болсандар, алақандарынды шапалақтандар!» <p>2. Артикуляциялық жаттығулар (3 минут):</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Алма жейміз»: Ерінді ашып-жабу. • «Сүт ішеміз»: Ерінді түтікше етіп жинау. • «Сәбіз шайнаймыз»: Тілді астыңғы және үстіңгі тіске тигизу. • Мұғалім әр жаттығуды көрсетіп, балалардың қайталауын бакылайды. <p>3. Жаңа тақырыпты түсіндіру (5 минут):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Азық-түлік суреттерін көрсету: • «Бұл – алма. Алма қызыл немесе жасыл болады. Ол тәтті.» • «Бұл – нан. Нанды жейміз.» • «Бұл – сүт. Сүт ақ түсті.» • Эр сурет бойынша балалардан қайталауын сұрау: • «Ал-ма. Қайталайық: ал-ма.»
---	--

Логопед: Балалардың үстелінде көкөніс пен жемістер бейнеленген кастрюльдер жатыр.
Логопед: «Балалар, біз бұған ойын ойнайдыз. «Не дайындаимыз?» ойынында көкөністерден немесе жемістерден не дайындатынымызды айтамыз»

- Лимоннан – лимон шырыны.
- Киярдан – салат.
- Қызылша мен сәбізден – шырын.
- Қырыққабаттан – қырыққабат салаты.
- Сливадан – жеміс пюресі.

6. Физминутка «Бақша»

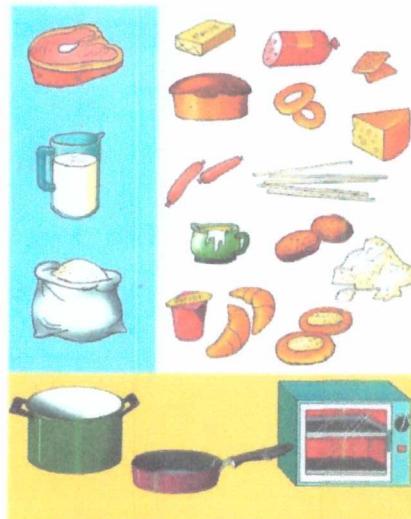
Логопед: Стихтың мәтіні бойынша қозғалыс жасау.

«Бақшамыз да таза,

Біз көктемде топырак қаздық.

Біз бақ

Суретке қарап әнгіме құрастыр.

UNDERKID DOT
underkid.kz

4. Ойын: «Себетке сал!» (7 минут):

Мақсаты: Балалардың танымдық және сөйлеу қабілеттерін дамыту.

- Мұғалім азық-түліктің атауын айтып, балалардан себетке салуын сұрайды:

«Себетке алма салшы!»

- Балалар азық-түлік суретін немесе макетін таңдап, себетке салады және атауын айтады:

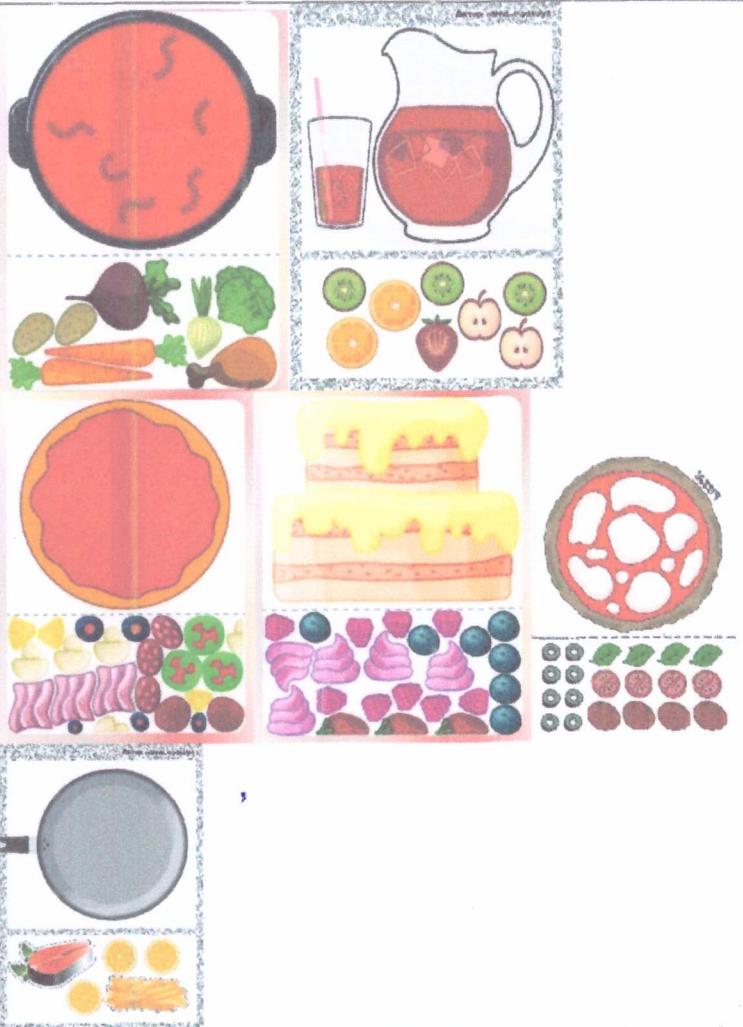
«Бұл – алма.»

5. Сабакты бекіту (3 минут):

- Мұғалім балаларға сұрақтар қояды:

«Алма қандай? Сүт не істейміз? Нан кайда жатады?»

- Балалар суреттерді пайдаланып жауап береді.

Сабактың соны

Балалардан сабакта не үйренгенін сұрай:

- Кандай аяқ-киімдерді білесіндер?
- Аяқ-киім бізге не үшін кажет?
- Балаларды мактап, белсенді катысканы үшін алғыс айтту.

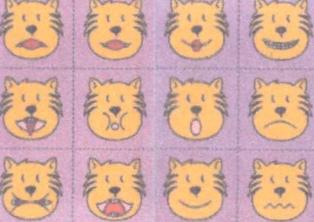
Балалардан сабакта не үйренгенін сұрай:

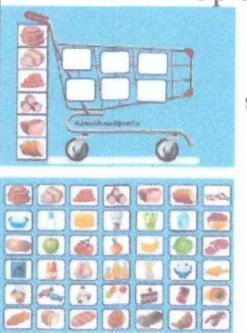
- Кандай аяқ-киімдерді білесіндер?
- Аяқ-киім бізге не үшін кажет?
- Балаларды мактап, белсенді катысканы үшін алғыс айтту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан 2024 жыл 1 апта

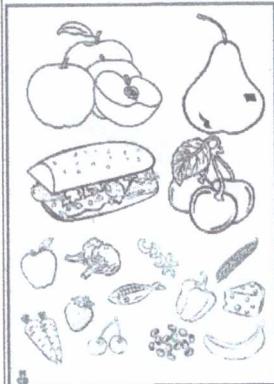
Сабактың мақсаты:

- «Пайдалы және зиянды тағамдар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Сын есімдерді түсіну және қолдану дағдыларын дамыту;
- Сейлеу қызметтің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңыл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу « Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашак!» Осындай жақсы қоңыл- күймен сабағымызды бастайык!				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар:</p> <p>«Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірак тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек.</p>				

	<p>«Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.</p>
Негізгі кезең	<p>“Не пайдалы, не зиянды?” Максаты: Балалардың пайдалы және зиянды тағамдарды ажырату қабілетін бекіту.</p> <p>1. Ұйымдастыру кезеңі:</p> <ul style="list-style-type: none"> “Бүгін біз ойындар арқылы пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратуды үйренеміз.” Балаларға суреттерді көрсетіп, сұрау: “Бұл не?” “Бұл пайдалы ма, зиянды ма?” Әр жауапты мадақтаңыз. <p>Суретті талдан, әңгімелейу.</p> <p>3. Ойын: “Түстерді таңда” (10 минут):</p> <ul style="list-style-type: none"> Балаларға алдын ала дайындалған қағаз беріңіз: Пайдалы тағамдарды жасыл түспен бояу. Зиянды тағамдарды қызыл түспен бояу. Бояп болған соң, нәтижені бірге <p>“Бүгін біз пайдалы тағамдардан мәзір құрастырамыз.” Тақырыпты талдау :</p> <ul style="list-style-type: none"> Балалармен пайдалы және зиянды тағамдарды талқылау: “Таңғы асқа қандай тағам пайдалы?” “Кешке зиянды тағам жеуге бола ма?” <p>3. Ойын: “Ас мәзірін жаса:</p> <ul style="list-style-type: none"> Балаларға пайдалы тағамдардың суреттерін беріп, оларды бір күнге арналған ас мәзіріне орналастыруды сұраныз. Таңғы ас, түскі ас, кешкі асқа арналған тағамдарды таңдаңыз. Әр баланың жұмысын мақтап, талқылаңыз. <p>Сын есімдерді түсіну және қолдану дағдыларын дамыту.</p> <p>“Қарама-қарсысын тап!”</p>

талқылаңыз.

Сын есімдерді түсіну және қолдану дағдыларын дамыту.

Қандай зат?"

Мақсаты: Балаларға заттың қасиетін сипаттайтын сын есімдерді қолдануға үйрету.

Қажетті заттар: Әртүрлі ойыншықтар немесе заттар (доп, құыршақ, кітап, кубик т.б.).

Ойын барысы:

1. Балаларға бір затты көрсетіп, сұрақ қойыңыз:
 - “Доп қандай?” (Жауап: “Доп үлкен/дөнгелек.”)
 - “Кітап қандай?” (Жауап: “Кітап қалын/жұка.”)
2. Егер балалар қиналса, мысалдар келтіріп көмектесініз.

Тапсырманы көнектізу:

- Бірнеше затты салыстыруды сұраныз:
- “Доп үлкен, ал кубик кішкентай.”

“Суреттен тап!”

Мақсаты: Балаларды сын есімдердің антонимдерін табуға үйрету.

Ойын барысы:

1. Жүргізуші бір сын есімді атайды, ал балалар оның қарама-карсысын айтады.
 - “Үлкен” — “Кішкентай.”
 - “Ұзын” — “Қысқа.”
2. Ойын күрделенген сайын, мысалдарды сөйлемдермен бірге айтуға үйретініз:
 - “Доп үлкен, ал кубик кішкентай.”

“Сурет бойынша әнгіме құра”

Мақсаты: Балалардың сын есімдерді сөйлемдерде қолдану дағдысын дамыту.

Қажетті заттар: Құнделікті өмірден алынған түрлі суреттер.

Ойын барысы:

1. Балаларға сурет көрсетіп, сұрақ қойыңыз:
 - “Бұл қыз қандай?”
 - “Мысық қандай?”
 - “Ағаш қандай?”
2. Балалар суретке қарап, бірнеше сөйлем құрайды:
 - “Қыз әдемі.”
 - “Мысық үлпілдек және сүйкімді.”

“Кім жақсы сипаттайды?”

Мақсаты: Балалардың қиялын дамыту және сын есімдерді белсенді қолдануға үйрету.

	<p>Мақсаты: Сын есімдерді заттарға қатысты қолдануды үйрету.</p> <p>Қажетті заттар: Тұрлі түсті және әртүрлі пішіндегі заттардың суреттері.</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Балаларға сурет көрсетіп, тапсырма берініз: <ul style="list-style-type: none"> “Қызыл допты көрсөт.” “Ұзын қарындашты тап.” Балалар дұрыс тапқан сайын мадақтап, тапсырманы күрделендіріңіз: <ul style="list-style-type: none"> “Кішкентай, жасыл жұлдызшаны тап.” <p>“Мен сипаттаймын, сен табасың!”</p> <p>Мақсаты: Балалардың сын есімдерді түсініп, қолдана алу дағдыларын дамыту.</p> <p>Қажетті заттар: Ойыншықтар немесе суреттер.</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүргізуши (педагог) бір затты сипаттайды, ал балалар оны табады. <ul style="list-style-type: none"> “Бұл үлкен және қызыл.” (Балалар қызыл допты табады.) Содан кейін балалар өздері затты сипаттап, басқалардан табуын сұрайды. 	<p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Балаларға бір затты беріп, оны сипаттауды сұраныз: <ul style="list-style-type: none"> “Күышашқандай?” “Доп қандай?” Кім ең көп сын есім қолданса, сол жеңімпаз болады. <p>“Сын есімді жалғастыр”</p> <p>Мақсаты: Балалардың сын есімдерді сөйлемдерде қолдану шеберлігін бекіту.</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүргізуши сөйлемнің басын айтады, ал балалар оны сын есім қосып аяқтайды. <ul style="list-style-type: none"> “Доп...” (Жауап: “Үлкен.”) “Мысық...” (Жауап: “Сүйкімді.”) “Күышаш...” (Жауап: “Әдемі.”) Балалардың жауаптарын мадақтаңыз.
Сабактың соны	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрау:</p> <ul style="list-style-type: none"> Қандай тағамдарды білесіндер? Підалы тағамдар бізге не үшін қажет? Балаларды мақтап, белсенді қатысқаны үшін алғыс айтуды. 	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрау:</p> <ul style="list-style-type: none"> Қандай тағамдарды білесіндер? Підалы тағамдар бізге не үшін қажет? Балаларды мақтап, белсенді қатысқаны үшін алғыс айтуды.

Тәрбиелeu - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан 2024 жыл 2 апта

Сабактың мақсаты:

- «Қыс» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Қыс айлары және қыстағы енбек туралы түсініктерін қалыптастыру;
- Омоним сөздерді мағынасын түсіну, белсенді сөздік корына енгізу;
- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауды мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңіл-қүйін білу, ғайқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Бала дағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу «Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шаш Берекелі бүтіндей Бейбіт болсын болашақ!» Осындағы жақсы көnl- күймен сабағымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: «Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз куысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз куысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет кайталау керек. «Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдін ұшымен катты тандайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет кайталау				
Тыныс алу жаттығулары	Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.				
Негізгі кезең	1. «Қыс айларын ата» Мақсаты: Қыс айлары туралы түсінік қалыптастыру және есте	«Құстарға көмектес» Мақсаты: Қыста құстарға қамқорлық жасауға үйрету.			

сақтау кабілетін дамыту.

Ойын барысы:

1. Логопед балалардан сұрайды:
• «Қыста қандай айлар болады?»
2. Балалар қыс айларын көзекпен атайды: «Желтоқсан, қантар, әқпан.»
3. Өр айдың ерекшеліктерін талқылайды:
• Желтоқсан – алғашқы қар жауады.
• Қантар – ең суық ай.
• Ақпан – боран жи болады.

Қосымша:

Балалар әр айдың ерекшелігіне байланысты суреттерді таңдайды (мысалы, желтоқсан – шырша, қантар – қарлы дала).

2. «Қысқы енбек кімге тән?»

Максаты: Қыстағы енбек түрлерін тануға үйрету және еңбекке құрмет қалыптастыру.

Қажетті құралдар: Қысқы енбек түрлерін бейнелейтін суреттер (кар тазалау, отын жинау, құстарға жем беру).

Ойын барысы:

1. Логопед суреттерді көрсетіп, сұрак кояды:
• «Бұл адам не істеп жатыр?»
2. Балалар жауап береді:
• «Бұл – қар тазалап жатыр.»
• «Бұл – құстарға жем шашып жатыр.»

Кенеиту:

Балалар суреттерді пайдаланып, қысқа байланысты енбек түрлерін

Қажетті құралдар: Торғай, карға, сарышымшық суреттері және дәндөр.

Ойын барысы:

1. Логопед суреттерді көрсетіп, сұрайды:
• «Қыста құстарды қалай коректендіреміз?»
2. Балалар жауап береді: «Құстарға дән береміз.»
3. Балалар өздері құстарға жем «салады» және құстар туралы әнгімелейді.

5. «Кім не істейді?»

Максаты: Қыстағы енбек түрлерін сипаттау және сөйлей білу дағдыларын дамыту.

Ойын барысы:

1. Логопед әртүрлі енбек түрлерін сипаттайды:
• «Бұл адам күрекпен қар тазалайды.»
• «Бұл адам құстарға жем шашады.»
2. Балалар жауап береді:
• «Қар тазалаушы.»
• «Құстарды коректендіруші.»

6. «Қысқы жұмбақтар»

Максаты: Қыс айлары мен енбекке байланысты ұғымдарды бекіту Жұмбақтар

1. «Жер беті аппақ мамықта Адамдар оны қүреді.»
• (Кар).
2. «Құстарға қажет қыста, Шашасың оны аямай.»

<p>талқылайды және өз ойларын айтады.</p> <p>3. «Қыста кімге не керек?»</p> <p>Мақсаты: Заттарды қысқы еңбекпен байланыстыру қабілетін дамыту.</p> <p>Қажетті құралдар: Әртүрлі заттардың суреттері (күрек, шанғы, қолғап, дәндер).</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логопед сұрайды: <ul style="list-style-type: none"> • «Кар тазалау үшін не керек?» (Күрек). • «Құстарды жемдеу үшін не керек?» (Дәндер). • «Аяздан тоңбау үшін не килеміз?» (Қолғап). 2. Балалар құралдарды тандап, жауаптарын айтады. <p>1. «Сикырлы сөздер»</p> <p>Мақсаты: Балаларға бірдей жазылып, бірақ мағынасы әртүрлі сөздер (омонимдер) туралы түсінік беру.</p> <p>Қажетті құралдар: Омоним сөздерге байланысты суреттер (мысалы: алма (жеміс), алма (етістік), кілт (құрал), кілт (музыкалық белгі)).</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логопед бір сөзді айтады және екі түрлі суретті көрсетеді: <ul style="list-style-type: none"> • «Балалар, бұл қандай сөз? Бұл – алма. Бұл жеміс. Ал екінші суретте алма деген – затты көтеріп ал деген мағынада.» 2. Балалар сөздердің әртүрлі мағыналарын ажыратады және қайталайды. <p>Мысалдар:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Алма – жеміс және затты көтеру. • Кілт – есік ашатын құрал және музикалық белгі. • Түе – жануар және инені жілкес түю әрекеті. <p>2. «Сөздің мағынасын тап»</p> <p>Мақсаты: Балаларға омоним сөздердің контекстке байланысты әртүрлі мағына беретінін түсіндіру.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Дән). 3. «Жылы қолғап, қалпақ киген, Қар устінде жүр жұмысын бітірген.» • (Қар тазалаушы). <p>7. «Қысқы еңбек туралы әнгіме құрастыру»</p> <p>Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін және сейлеу тілін дамыту.</p> <p>Қажетті құралдар: Қысқы еңбекке байланысты суреттер (кар тазалау, отын жинау, құстарды жемдеу).</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр бала өзіне берілген суретке қарап, әнгіме құрастырады: <ul style="list-style-type: none"> • «Адам қар тазалап жатыр. Ол күрекпен жұмыс істейді.» <p>«Суреттерді сәйкестендір»</p> <p>Мақсаты: Балаларға омоним сөздердің мағынасын визуалды турде ажыратуға үйрету.</p> <p>Қажетті құралдар: Екі суреттен тұратын карточкалар (мысалы: алма (жеміс) және алма (етістік)).</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логопед карточкаларды таратады. 2. Балалар суреттерді жұптастырады және омоним сөздердің мағыналарын түсіндіреді: <ul style="list-style-type: none"> • «Бұл – алма. Бұл жеміс. Екінші суретте – алма, яғни затты көтеру.» <p>Ат</p> <p>5. «Кай сейлем дұрыс?»</p> <p>Мақсаты: Омоним сөздерді сейлем ішінде қолдануды үйрету.</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логопед балаларға екі сейлем оқиды:
---	---

	<p>Ойын барысы:</p> <p>1. Логопед бір сөзді айтады және оның екі түрлі мағынасын сипаттайтын. Балалар сәйкес суретті немесе затты таңдайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> «Бұл – жаз. Ол жерде жылы күндер басталады. Тағы бір мағынасы – жаңу, қағазға сөз жазу.» <p>2. Балалар сәйкес суреттерді таңдайды.</p> <p>Косымша мысалдар:</p> <ul style="list-style-type: none"> Құс – аспанда ұшатын құс және затты қысып ұстаяу. Бала – кішкентай адам және затты балғамен ұру. 	<p>Ойын барысы:</p> <p>1. «Алма ағашта еседі.»</p> <p>2. «Сөмкені алма.»</p> <p>3. Балалар әр сөйлемдегі «алма» сезінің мағынасын түсіндіреді:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Бірінші сөйлемде – жеміс, екінші сөйлемде – затты алмау.» <p>Мысалдар:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Кілтті жоғалтпа.» және «Музыкалық кілтті көрдің бе?» «Құс биікке ұшты.» және «Затты қолынмен құс.» <p>6. «Ойлан да айт»</p> <p>Максаты: Балаларды омоним сөздерді дұрыс kontekste колдануға үйрету.</p> <p>Ойын барысы:</p> <ol style="list-style-type: none"> Логопед сөз айтады: «Жаз.» Балалар бұл сөзді сөйлемде колданады: «Жаз келді.» «Мен дәптерге жаздым.»
Сабактың соңы	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрау:</p> <ul style="list-style-type: none"> Қыста кандай ойын ойнайсындар? 	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрау:</p> <ul style="list-style-type: none"> Қыс айларын атаңдар?

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан 2024 жыл 3 апта

Сабактың мақсаты:

- Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
- «Кыстайтын құстар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Сөйлеу қызметтің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңыл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрай.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Балаңдың өзгерістері мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сөлемдесу « Күлімде күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүтіндей Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көңіл-күймен сабагымызды ғастаның!				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар:</p> <p>«Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз күйсінан шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз күйсініна теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталу керек. «Сылаңышы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын езгерте отырып, 10-15 рет қайталу</p>				
Тыныс алу жаттығулары	Тыныс алу жаттығулары: - жапыракты үрлеу.				
Негізгі кезең	Логопедпен әңгімелесу: Бүтін ауа-райы қандай? Қазір жылдың қай мезгілі? Қыста неше ай бар? Олар қандай айлар?		Балаларға көңілді атмосфера орнату үшін ойын: Ойын: «Құс болып ұшамыз» • Логопед: «Кәне, бәріміз құстардай қанат қағып ұшамыз!» (Балалар қолдарын қанат сияқты қағады). Сурақтар:		

-Ия, кар жауды, адамдар жылы киінді, күн сұыпты. Адамдар, андар, құстар барлығы да қысқа дайындалады.
Кейбір құстар жылы жақта ұшып кетті, ал кейбіреулері қысталап қалады.

Ғажайып сәт: Есік қағылып Дымбілмес келеді.

Дымбілмес: - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен сендерге қызық көрсете! деп келдім. (Қолтығынан торғай алып шығады) Міне – торғай, жаңа ғана ұстап алдым.

Ой, балалар сендерге қызық емес пе не?

Логопед: Дымбілмес, сен біздін балаларға ренжіме. Сен құстарды ұстауга болмайтынын білмейсін бе? Қысталайтын құстарға тиіспей, оларға камкор болу керек. Сенің қысталайтын құстар туралы білгін келе ме? Онда балалармен бірге отырып тында.

Суретпен жұмыс

Қарға, Сауысқан, Торғай, Үкі, Бұркіт

Бұркіт орманда, тауда өмір сүреді. Адамдар бұркітті қолға да ұстайды. Аң аулауға баптайды. Ондай адамды құсбеті деп атайды. Бұркіт - касқыр, тұлқі, қоян аулайды. Сауысқан, қарға, торғайды күнде көздестіреміз.

Құстардың ортақ касиеті: қанаты бар, ұшады, тұмсығы бар, шоқиды.

Құстардың айырмашылығы: әртүрлі дауыстайды.

Құстардың пайдасы: олар ағаштарды зиянды жәндіктерден тазалайды.

Синоним сөздердің ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу

1. “Сөзді тап” ойыны

Мақсаты: Балалар синоним сөздерді ажыратып үйренеді.

- Балалар, құстар не істейді?
- Құстар қыста қайда кетеді?

2.1 Өнгімелу

- Балаларға қысталайтын құстар туралы қысқаша айтып беру:
- «Құстардың кейбіреуі жылы жақта ұшып кетеді, ал кейбір құстар қысталап қалады. Қысталайтын құстардың ішінде торғай, қарға, көгершін, тоқылдақ сияқты құстар бар. Қыста тамақ табу киын болғандықтан, оларға адамдар көмектеседі. Біз оларға жемсауыт жасап, тамақ берсек, құстар аман-есен қыстан шығады».

2.2 Құстармен таныстыру

- Суреттерді немесе ойыншықтарды көрсетеу:
Торғай, Қарға, Тоқылдақ, Көгершін.
- Эр құстың ерекшелігін айтып беру:
- Торғай – кішкентай, пысық құс.
- Қарға – ірі, кара құс.
- Тоқылдақ – ағашты тоқылдатып, жәндіктерді іздейді.
- Көгершін – қалада жиі ұшырайды, ұясы бікте болады.

2.3 Дидактикалық ойын: «Бұл кандай құс?»

- Логопед сипаттама береді, балалар құстың атын атайды.

Мысалы:

- (Тоқылдақ). «Бұл құс ағашты тоқылдатып, жәндіктерді іздейді»
- (Торғай). «Бұл кішкентай құс, ол адамдар берген дәнді жейді»

Синонимдердің жүптастыру дағдысын дамыту.

Қалай ойнаймыз:

- Тактаға немесе қағазға екі баған жазыңыз. Бір бағанда сөздер (мысалы, “жылдам”, “күтті”), ал екіншісінде синонимдері (мысалы, “тез”, “айқай”).

- Балаларға сәйкес жүптарды сыйықпен косуын сұраныңыз.

“Жұмбақ шеш”

Мақсаты: Синонимдерді ойлау кабілетін дамыту.

Қалай ойнаймыз:

	<p>Қалай ойнаймыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бір сөзді айтыңыз, мысалы, “ұлken”. • Балалардан осы сөздін мағынасын түсіндіріп беретін басқа сөз ойлап табуын сұраныз (мысалы, “зор”, “ірі”). • Егер балалар киналса, суреттер немесе ойыншыктар арқылы көмек көрсетініз. <p>2. “Сурет тандау”</p> <p>Максаты: Сөздер мен олардың мағынасын байланыстыруды үйрену.</p> <p>Қалай ойнаймыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Алдын ала суреттер дайындаңыз (мысалы, ұлken аю мен кішкентай қоян). • Сөздерді айтыңыз: “ұлken” және “кіші”. Балалар сәйкес суретті көрсетуі керек. • Кейін басқа синонимдер қосыңыз: “биік” – “ұзын”, “жұмсак” – “майысқақ”. <p>Құстар немен қоректенеді</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Жұмбақ құрастырыңыз: “Бұл – аспан түсі. Ол көк, кейде мөл-мөлдір”. • Балалардан “көк” сөзінің синонимдерін табуын сұраныз. (мысалы, “мөл-мөлдір”, “ашық”). <p>“Кім жылдам?”</p> <p>Максаты: Синонимдерді есте сактау мен жылдамдықты дамыту.</p> <p>Қалай ойнаймыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бір сөзді айтыңыз: “акылды”. • Балалар кезекпен синонимдерін атайды (“зерек”, “парасатты”). • Кім көп синоним айтса, сол жеңеді. <p>Кімділдік ойын: «Құстар ұшады»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Егер тәрбиеші «Құстар ұшады» десе, балалар құстардай қанат қағады. • Егер «Құстар демалады» десе, балалар қозғалмай отырады. <p>Шығармашылық жұмыс: «Жемсауыт жасайык»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Балаларға дайын үлгілер немесе материалдар тарату (қағаз, пластик бөтөлке, фломастерлер). • Жемсауыттың суретін бояу немесе карапайым үлгі жасау. <p>“Екі баған” ойыны</p> <p>Боя.</p>
Сабактың соны	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрай:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қыста кандай ойын ойнайсындар? 	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрай:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Қыс айларын атандар?

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан 2024 жыл 4 апта

Сабактың мақсаты:

- «Қыстық мерекелер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Антоним сөздердің мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау					
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кенес беру					
Қызығушылығын ояту	<p>Сәйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.</p> <p>Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.</p> <p>Сәлемдесу: Шенберге тұрып, амандасады.</p> <p>Фажайып сәт.</p> <p>-Балалар менің қолымдағы қорапта не бар екенін білесіндер ме?</p> <p>-Бірге тамашалайық.</p> <p>Кел балалар күлейік, Күлкіменен тілейік. Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік. -Жарайды, бірге тамашалайық. -Балалар біз денеміздегі мүшелердің аттарын білеміз бе? Қорапта адамның дене мүшелері бар екен. Құрастырайық.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар орындау</p> <p>«Сылақшы» жаттығуы</p> <p>Ауыз сәл ашық, тілдің ұшымен тандайды жалау. 10 - 15 рет қайталау.</p> <p>Сылақшы ашарын Қабырғаны сұтайын, Олемі бомы кен үйді, Қуанышты сыйлайы!</p> <p>«Сағат» жаттығуы</p> <p>«Сағат» – тілді жіңішкертіп ұстап онға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.</p>				

Самат саят сатын алды
Саят Саматқа үлпін алды
Анасына, мәсіне көрсетін
Коршаудың калтысына мол
салын.

Тыныс алу жаттығуларын орындау «Сұңгіштер жаттығуы»

Балалар қолдарын 2 жаққа ұстап, ауызben дем алып, қолдарымен өздерін құшақтап, отырып мұрынмен дем шығарады.(судың астына түскенде көрсетеді)

«Кім жылдам» жаттығуы

Балалар мұрынмен тыныс алып шарларды ауызben үрлейді. Ережеге сай демалып, шарды ең үлкен үрлеген бала жеңіске жетеді.

«Жел гүлейді» жаттығуы

Ауызды азырақ ашып, у дыбысын бірқалыпты ұзак айту (ууууууу)

Негізгі кезең

Бүгін біз қысқы мерекелер туралы сөйлесеміз. Қане, барлығымыз көнілді шенберге тұрып, қысқы ән айтайық!»

- Қысқы өлең:

«Ақ қар жауады,
Шырша құлпырған.
Мереке келді,
Куантты барша адам!»

Кімділды ойын

Мақсаты: Қимыл белсенділігін арттыру, ойын арқылы мерекелік атмосфера қалыптастыру.

- Ойын: «Қар лақтырайық!»
- Балаларға мақта немесе ақ доп беріледі. Олар «қарды» бір-біріне лақтырып, ойнайды.
- Ойын: «Кім тез безендіреді?»
- Балалар шыршаны ойыншықтармен (қағаздан жасалған немесе дайын) жылдам безендірулері керек.

Шығармашылық жұмыс

Мақсаты: Балалардың ұсақ моторикасын және

Әңгімелесу және таныстыру

Мақсаты: Қысқы мерекелер туралы білім беру.

- Қыс мезгілін сипаттау:
- Қыста не болады? (Қар жауады, күн сүйтады).
- Қандай мерекелерді білеміз? (Жаңа жыл, Рождество).
- Суретпен жұмыс:
- Балаларға қысқы мерекелер бейнеленген суреттерді көрсету (шырша, сыйлықтар, қар ұлпалары).
- Сұрактар қою:
- Шыршаны кім безендіреді?
- Сыйлықтарды кім әкеледі?

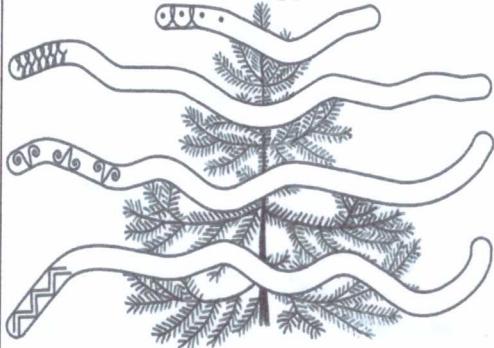
Әңгімелесу және таныстыру

Шығармашылық жұмыс

Мақсаты: Балалардың ұсақ моторикасын және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

шығармашылық қабілеттерін дамыту.

- Қар ұлпасын жасау:
- Балалар қағазды қайшымен қып, қар ұлпасын жасайды.
- Шыршаны бояу:
- Балаларға шыршаның суретін беріп, оны бояуга ұсынады.
- Қосымша: шыршаның үстіне жұлдыздар мен ойыншықтар жапсыру.

Тыныс алу жаттығуларын орындау

«Қолды үрлеп ысқылау арқылы жылтыту»

Шарты: аязға тоған қолдарымызды үрлеп, ысқылаپ кыздырамыз, жылтыамыз. Жылдам-жылдам ысқылаймыз.

Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру

1-тапсырма

Дауысты дыбыстар әнін орындаңдар

A - A - A - A - A

O - O - O - O - O

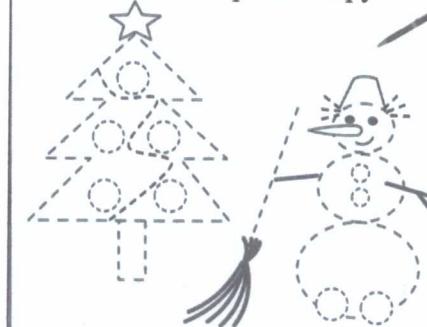
I - I - I - I - I

Ы - Ы - Ы - Ы - Ы

2-тапсырма

Әнде кездескен дауысты дыбыстарды тауып бояңдар,

- Қар ұлпасын жасау:
- Балалар қағазды қайшымен қып, қар ұлпасын жасайды.
- Шыршаны бояу:
- Балаларға шыршаның суретін беріп, оны бояуга ұсынады.
- Қосымша: шыршаның үстіне жұлдыздар мен ойыншықтар жапсыру.

I. Ерте онтогенез дыбыстарын және дауысты дыбыстарды айту дағдыларын қалыптастыру
1-тапсырма

Мен көрсеткен әріптерді менімен бірге, содан соң менен кейін айтыңдар

A, O , U , I , Ы , B , M , P , T' , H' , D' , C' , X

2-тапсырма

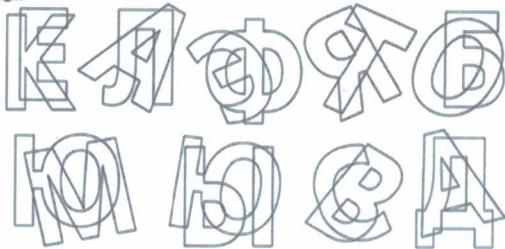
«Жаңғырық» ойыны

Мен сөздерді айтамын, сендер сол сөздерді жаңғырық секілді қайталайсыңдар

Берілген сөздер: ағаш, аю, орман, орак, уық, уылдырық, ирек, инелік, ырыс, Ыдырыс, бала, бақша, мата, макта, парта, піл, тікен, тиін, дәріхана, дүкен, сүйек, сұзбе, хат, ханзада

II. Етістіктің шактарын (осы шак, келер шак, өткен шак) ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру

дауыссыз дыбыстарды қосу арқылы бұындарды
кайталаңдар

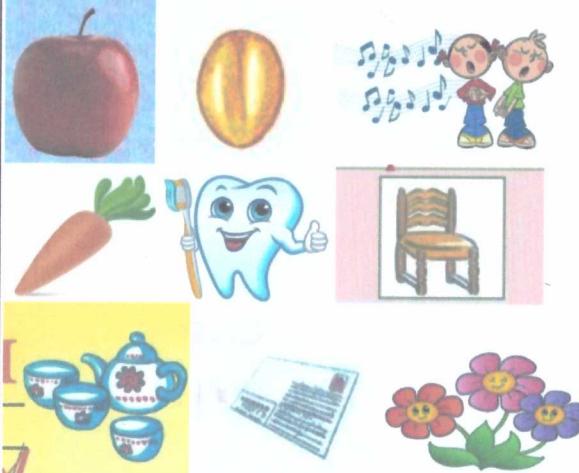

**БА, БО, БИ, БЫ
МА, МО, МИ, МЫ
ПА, ПО, ПИ, ПЫ
ТА, ТО, ТИ, ТЫ
НА, НО, НИ, НЫ
ДА, ДО, ДИ, ДЫ
СА, СО, СИ, СЫ
ХА, ХО, ХИ, ХЫ**

3-тапсырма

Атына сай заттарды тауып көрсөтіңдер, аттарын
кайталаң айтыңдар

Логопед алдымен заттың атын атайды, бала тауып
көрсөтіп, кайталаң айтады.

3-тапсырма

Балалар қазір мен сендерге етістіктер айтамын,
сендер онын қашан болғанын табуларың қажет

Сөздер	Қазір болып жатқан әрекет	Кеше болған әрекет	Енді болатын әрекет
Жазып отыр	+		
Барап			+
Келмекші			+
Айтыппын		+	
Оқыған едік		+	
Келесіндер			+
барғанмын		+	
Келіп отыр	+		
Келіп кетпек			+

4-тапсырма

Балалар мен қазір сендерге сөйлемдер айтамын,
сендер оны кеше болып кеткен іс-әрекетке
айналдырып айтасыңдар.

Жандос футбол ойнап жүр.
Айжан гүл ге су құйып жүр.
Алихан сабақ оқып отыр.
Мен дүкенге келдім.
Атам ағаш отыргызып жүр.

III. Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту

5-тапсырма

Суретте әңгімелे

**II. Етістіктің шактарын (осы шак, келер шак, өткен шак) ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру
4-тапсырма**

«Кеше, бүгін, ертең» ойынын ойнату.

Балалар мен сендерге қазір етістіктер айтамын, сендер сол етістіктерді пайдаланып кеше, бүгін ертең сөздерімен тіркестіресіңдер

Керекті етістіктер: ойнау, бару, келу, апару, жүгіру, кетеру, жабу, отыру,

5-тапсырма

«Кеше» сөзін пайдаланып, кешегі күн тәртібін жайлы айтып беріңдер

Сабактың соны

-жарайсындар балалар!
- бүгінгі сабак ұнады ма?

жарайсындар балалар!
- бүгінгі сабак ұнады ма?

«Аяла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры

А.О.Өмірзак
«_____» 2025ж

**Жалпы сөйлеу тілі дамымаған III-денгейдегі балалармен жүргізілетін топтық
ұйымдастырылған іс-әрекеттің екінші жартыжылдыққа арналған перспективалық жоспары**

Логопед: Бекжигитова К.

Қантар	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Үй құстары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Үй құстарын күту, адамға пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру; - Ілік септігіндегі зат есімдерді құрай алу дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
2 апта	Сөз түсінігін дамыту Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - «Үй жануарлары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Үй жануарларын күту, адамға пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру; - Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
3 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - ✓ «Жабайы андар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
4 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - ✓ «Теңіз мекенетушілері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Зат есімдерге жүрнақтарға жалғай отырып сөздерді қолдану дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Ақпан	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ✓ «Мамандықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Мамандықтар және олардың құралдары туралы түсініктерін молайту; - Барыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем курау дағдыларын дамыту;

		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
2 апта		Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> ✓ «Мамандықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Табыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
3 апта		Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көлік түрлері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Жатыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
4 апта		Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көліктегі мамандықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Шығыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Наурыз	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Менің көшем» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Көмектес септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көктем» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - «Сөйлем» түсінігін қалыптастыру;

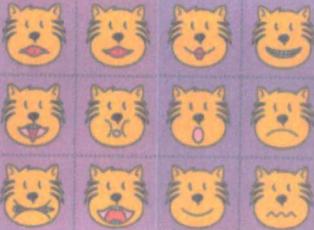
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Сәуір	3 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Наурыз мерекесі» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Сөйлем» түсінігін қалыптастыру; - Сөйлемдердегі сөздердің санын, кезектілігін белгілеу дағдыларын қалыптастыру;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	4 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Ыңдыстар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Тірек сөздер арқылы сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Менін үйім» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Зат есімнің кішірейткіш мәнін тудыратын -ша, -ше, -шік жүрнақтары арқылы сөзжасам дағдыларын дамыту (үй - үйшік, жастық – жастықша) дағдыларын бекіту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Жиһаздар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - «Астында-үстінде», «алдында-артында-жанында», «алыс-жақын» үстен мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	3 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Гүлдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Сызбаға сәйкес сөйлем құрау дағдыларын дамыту;

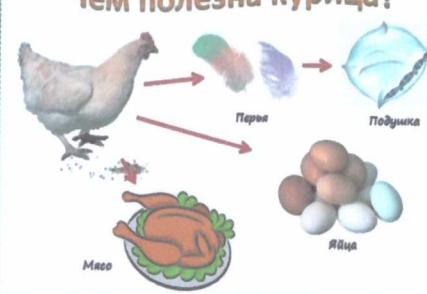
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
4 апта		Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Тірек сөздер арқылы сөйлемдерді құра алуға үйрету; - «Мамандықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
Мамыр	1 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Менің Қазақстаным!» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Тірек сөздер арқылы 2-3 сөзден тұратын құрастыру дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;
	2 апта	Сөйлеу әрекетін белсендіру және тілдің лексико-грамматикалық құрылымдарын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Тұған өлкем»» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту; - Тірек сөздер арқылы қысқа әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру және просодиканы дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту; - Фонематикалық қабылдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қантар 2025 жыл 1 апта

Сабактың мақсаты:

- «Үй құстары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Үй құстарын күтү, адамға пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру;
- Ілік септігіндегі зат есімдерді құрай алу дағдыларын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау		Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңыл-куйін білу, байқау немесе баладан сұрау.			
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кенес беру		Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.			
Қызығушылығын ояту		“Құстарды тап” ойыны: Балаларға құстардың дауыстары жазылған аудио қосылады (тауықтың қыт-қыттауы, этештің шақыруы, қаздың қаңқылдауы). Балалар қай құстың даусы екенін табады.			
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 	«Қүрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шыгарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек. «Сылақшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау			
Тыныс алу жаттығулары	Тыныс алу жаттығулары: - жапыракты үрлеу.				

<p>Негізгі кезең</p>	<p>Үй құстары туралы әнгімелуеу, түсіндіру</p> <ul style="list-style-type: none"> -Балаларға үй құстарының түрлері (тауық, әтеш, үйрек, каз) көрсетіледі. -Әр құстың ерекшелігі мен пайдасы түсіндіріледі (жұмыртқа, ет, мамық). -Үй құстары жабайы құстардан қалай ерекшеленетіні айтылады. <p>1. “Құстарды ажырат” Мақсаты: Үй және жабайы құстарды ажырату. Құралдар: Құстардың суреттері. Барысы: Логопед әртүрлі құстардың суреттерін көрсетеді. Балалар үй құстарын тауып, аттарын атайды.</p> <p>2. “Құстардың жұмыртқасы” Мақсаты: Санай білу дағдысын дамыту. Құралдар: Себеттер мен жұмыртқалардың суреті. Барысы: Балалар себеттерге жұмыртқаларды салады да, олардың санын атайды.</p> <p>3. “Құстардың қозғалысы” Мақсаты: Балалардың қымылдарын дамыту. Құралдар: Ашық алаң немесе топ бөлмесі. Барысы: Логопед бір құстың атын айтады, балалар</p>	<p>Үй құстары туралы әнгімелуеу, түсіндіру</p> <ul style="list-style-type: none"> -Кұс шаруашылығының пайдасы: Балаларға үй құстарының адамдарға пайдасы түсіндіріледі: -Жұмыртқа береді. -Еті мен мамығы пайдалы. -Ауылда құстар қораны безендіреді. <p>Чем полезна курица?</p> <p>1. “Ұқсасын тап” Мақсаты: Құстардың сыртқы ерекшеліктерін тану. Құралдар: Құстар мен олардың бөлшектерінің суреттері (тұмсық, қанат, қауырсын). Барысы: логопед тұмсық немесе қанат көрсетеді, ал балалар қай құсқа тиесілі екенін айтады.</p> <p>2. “Жұмыртқаны тап” Мақсаты: Логикалық ойлауды дамыту. Құралдар: Құстар мен ұялардың суреттері. Барысы: Балаларға әр құстың жұмыртқасы қайда екенін табу тапсырмасы беріледі.</p> <p>3. “Құстар қайда тұрады?” Мақсаты: Үй құстарының мекенін ажырату. Құралдар: Ашық алаң немесе топ бөлмесі. Барысы: Мұғалім әр құстың мекенін сипаттайты (қора, су, ұя), ал балалар құстарын атайды.</p> <p>Фонематикалық естіп қабылдауын дамыту</p> <p>1. “Сөздерді бөліп айт” Мақсаты: Буындарды анық айтуга үрету. Барысы: логопед “Үй-рек”, “Та-уық”, “Ә-те-ш” сөздерін</p>
-----------------------------	---	--

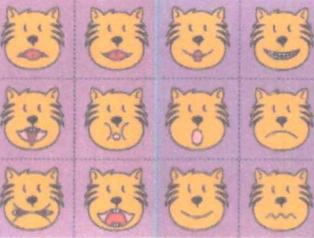
<p>оның қозғалысын салады (тауық — қыт-қыттап журу, қаз — қанаттарын қағып, қанқылдау).</p>	<p>буынга бөледі, балалар оны қайталап айтады.</p>
<p>4. Фонематикалық естіп қабылдаудын дамыту</p>	<p>2. “Дыбысты тап”</p>
<p>1. “Сөздің басын тап”</p> <p>Мақсаты: Дауысты дыбыстарды ажырату.</p>	<p>Мақсаты: Сөздердегі берілген дыбыстарды анықтау.</p>
<p>Барысы: Мұғалім “Тауық”, “Үйрек”, “Әтеш” сөздерін буынга бөліп айтады, балалар кай дыбыстан басталатынын атайды.</p>	<p>Барысы: Логопед “Каз”, “Қарға”, “Үйрек” сөздерін айтап, балалардан “K” немесе “Y” дыбыстары кайда түрганын сұрайды (басында, ортасында).</p>
<p>5. Ілік септігіндегі зат есімдерді құрай алу дағдыларын дамыту</p>	<p>1. “Құстар мен ұялары”</p>
<p>Мақсаты: Сөздерден белгілі дыбысты табу.</p>	<p>Балалар “Тауықтың ұясы”, “Қаздың ұясы” деп толық сөйлем құрайды.</p>
<p>Барысы: Логопед “Каз”, “Қарға”, “Үйрек” сөздерін айтап, балалардан “K” немесе “Y” дыбыстары кайда түрганын сұрайды (басында, ортасында).</p>	<p>“Кімнің қанаты?”</p>
<p>Ілік септігіндегі зат есімдерді құрай алу дағдыларын дамыту</p>	<p>Логопед құстың қанатын көрсетіп, сұрайды: “Бұл кімнің қанаты?” Балалар жауап береді: “Бұл қаздың қанаты”.</p>
<p>1. “Кімнің жұмыртқасы?”</p> <p>Балалар “тауықтың жұмыртқасы”, “Үйректің жұмыртқасы” деп жауап береді.</p>	<p>3. “Кімнің мамығы?”</p> <p>Логопед мамық көрсетіп сұрайды: “Бұл кімнің мамығы?”</p>
<p>2. “Кімнің қауырсыны?”</p> <p>Балалар логопед көрсеткен қауырсынды (қаздың, үйректің) кімге тиесілі екенін айтады.</p>	<p>Балалар толық жауап береді.</p>
<p>3. “Кімнің ұясы?”</p> <p>Балалар әр құстың ұясын тауып, атауын айтады (“Әтештің ұясы жок”, “Тауықтың ұясы бар”).</p>	<p>4. “Кімнің даусы?”</p> <p>Логопед құстың дауысын салған аудио қосады, балалар жауап береді: “Бұл әтештің даусы”.</p>
<p>4. “Кімнің тамағы?”</p> <p>Балалар құстардың тамақтарын атап, толық сөйлем құрайды (“Үйректің жүгерісі”, “Қаздың дәні”).</p>	<p>6. Шығармашылық жұмыс</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Құстар бейнесін бояу”:
<p>6. Шығармашылық жұмыс</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Құс бейнесін жасау”: 	<p>Балаларға дайын құстардың контурлары беріледі. Олар түрлі-түсті қарындаштармен бояп, әр құстың түсін ажыратады.</p>
<p>Балалар түрлі-түсті қағаздан тауық, қаз немесе үйрек бейнесін киып, жабыстырады.</p>	<p>7. Үй құстары бойынша сөйлем құрай дағдыларын дамыту</p>
	<p>1. “Кім қайда?”</p> <p>Балалар сөйлем құрайды: “Үйрек суда жүзіп жүр”, “Тауық қорада жүр”.</p>
	<p>2. “Не істеп жатыр?”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Логопед құстың әрекетін сипаттайтын (жүру, қыт-қыттау), ал балалар толық сөйлем қурау

	<p>7. Үй құстары бойынша сөйлем құрай дағдыларын дамыту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Кім не істейді?” <ul style="list-style-type: none"> • Балалар суретке қарап сөйлем құрайды: “Әтеш шақырады”, “Тауық жүреді”. 2. “Құстар қайда?” <ul style="list-style-type: none"> • Балалар сөйлем құрайды: “Тауық қорада жүр”, “Үйрек суда жүзеді”. 3. “Кімнің дауысы?” <ul style="list-style-type: none"> • Балалар сөйлем құрайды: “Әтеш қораздайды”, “Қаз қанқылдайды”. 	
Сабактың соны	<p>Балаларға бүгінгі сабакта үйренген құстардың атауы мен дауыстарын қайталату. “Үй құстары не береді?” сұрағын талқылау.</p>	<p>Балаларға бүгінгі сабакта үйренген құстардың атауы мен дауыстарын қайталату. “Үй құстары не береді?” сұрағын талқылау.</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қантар 2025 жыл 2 апта

Сабактың мақсаты:

- «Үй жануарлары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік корын молайту;
- Үй жануарларын күту, адамға пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыру;
- Тауелдік жалғауларын жекеше және көлше түрде қолдану дағдыларын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңіл-күйін білу, әйкау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Балағы езгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдеу « Күлімдө күн, күлімде! Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндегі Бейбіт болсын болашақ!» Осындај жақсы көңіл- күймен сабагымызды бағтастық!				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар:</p> <p>«Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз күсынын шығарып, төменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз күсынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталу керек. «Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталу</p>				
Тыныс алу жаттығулары	<p>Тыныс алу жаттығулары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жапырақты үрлеу. 				
Негізгі кезең	Елестетіндер, біз аш марғауды кездестірдік. -Мимиқа арқылы марғаға жанымыз ашығанын көрсетіндер. Бейнелі-пластикалық шығармашылық: ☐ Бейнелейміз: ☒ марғауы жоғалып кеткен қожайынды;		Диалогтық сөйлеуді дамыту (көрнекі материалмен әнгіме). -Неліктен сиырды, жылқыны, донызды, қойды, қоянды үй жануарлары деп атайды? (Бұл жануарлар адамдардың қасында өмір сүреді және үлкен пайда әкеледі). Адамдар оларды бағады, қамқорлық жасайды;		

<ul style="list-style-type: none"> ✓ мейірімді мысықты; ✓ қаһарлы бұканы; ✓ ойнакы құлыншакты. <p>-Үйден қуылған иттің күйін мимика арқылы көрсетініздер.</p> <p>2. Сөздік ойын «Есте сақта және қайтала».</p> <p>Мысық, ит, жылқы, (ешкі). Қай сөз косылды? Жылқы, мысық, доныз (бұка). Қай сөз косылды?</p>	<p>азыктандырады, суарады, арналы тұрғын орындар жасайды – торлар, коралар, қашалар, сиыр қоралар, ат коралар...).</p> <p>- Тағы қандай жануарларды үй жануарлары деп атауга болады? (Түйе, есек, бұғы, мысық, ит).</p> <p>- Адамдар үй жануарларына қалай қамкорлық жасайды? (Адамдар оларға азық дайындауды, жайылымға шығарады, әрдайым су бар болуын қадағалайды, тұрғын орындарын және жануарлардың өзін тазалайды).</p>
<p>3. Тақырыпқа кіріспе.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ешкі, жылқы, итті бір сөзбен қалай атауга болады? (Жануарлар. Қандай?) <p>Мен сіздерге «Сикырлы кино» көруді ұсынамын. Қалай караисыздар? Онда билеттерді алыныздар (геометриялық фигураалар) және кинотеатрга барамыз.</p> <p>Біз жүреміз, біз жүреміз (орында жүру).</p> <p>Алға бір қадам, артқа бір қадам.</p> <p>Алға үш қадам, онға бұрылу.</p> <p>Міне, келді!</p> <p>(Балалар орындықтарға отырады).</p>	<p>- Үй жануарлары адамның көмегінсіз өмір сүре ала ма?</p> <p>- Оларға не болуы мүмкін?</p> <p>- Үй жануарлары ауыра ма?</p> <p>- Ауырған үй жануарларын кім емдейді? (Мал дәрігері).</p> <p>- Адамдар иттерді не үшін ұстайды? (Иттер шекарада қызмет атқарады, қылмыскерлерді іздейді, ғимараттарды құзетеді, үй жануарларын бағады, Солтүстікте оларды шанаға жегіп, көлік ретінде пайдаланады).</p>
<p>4. «Үй жануарлары және олардың тәлі» фильмін көрү.</p>	<p>- Қандай үй жануарлары сүт береді? (Сиыр, ешкі, түйе, биелер).</p>
<p>5. Жарнама үзілісі.</p> <p>Жарнама үзілісі кезінде сабағымызды жалғастырамыз. (Балалар оқу аймағына барып, орындықтарға отырады.)</p>	<p>- Қандай үй жануарларына мінуге болады? (Жылқы, түйе, бұғы, ит).</p>
<p>5.1. Көзге арналған жаттыгу. «Сұр мысық».</p>	<p>- Жануарлардың денесінде не бар екенин ата. (Дене, бас, мойын, құйрық, кеуде, аяқтар).</p>
<p>Сұр мысық (Балалар тұра қарайды).</p> <p>Терезеге отырды, (Балалар оң жаққа қарайды).</p> <p>Құйрығымен бұлғады, (Балалар сол жаққа қарайды).</p> <p>Балаларын күтті. (Балалар төмен қарайды).</p> <p>Қайда менің балаларым? (Балалар диагональ бойынша қарайды).</p> <p>Сұр мысықтарым? (Балалар диагональ бойынша қарайды).</p> <p>Балалар ұйықтайды, (Балалар көздерін жабады).</p> <p>Сұр мысықтар да.</p>	<p>- Жануарларын бағатын адамдардын мамандықтары қалай аталады? (Малды бағатын адам – қойшы; сиырды саудады – сауыншы; шошқаларға қарайды – шошқашы; бұғыларды өсіреді – бұғы бағушы).</p> <p>- Неліктен: «Сиыр – асыраушы», «Мысық – аңшы», «Ит – адамның досы» дейді?</p> <p>Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше турде колдану дағдыларын дамыту</p>
<p>Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше турде колдану дағдыларын дамыту</p>	<p>«Үй жануарларының тамақтануы»</p>
<p>1. «Үй жануарларының отбасы»</p>	<p>Бұл ойын балаларға көпше турде тәуелдік жалғауларын колдануды</p>

	<p>Бұл ойын балаларға тәуелдік жалғауларын қолдануды үйретуге арналған. Балалар үй жануарларының отбасылары туралы айтқанда, көпші түрдегі тәуелдік жалғауларын қолданады.</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балаларға түрлі үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары беріледі (мысалы, мысықтар, иттер, койлар, жылқылар және т.б.). - логопед балалардан сұрақтар кояды: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — мысық. Бұл мысықтың мырғауы қалай аталады?» (Балалар: «Бұл — мысықтардың мырғауы.») - «Бұл — ит. Бұл иттердің үйі кайда?» (Балалар: «Бұл — иттердің үйі..») - «Бұл — жылқы. Жылқылардың жемі қандай?» (Балалар: «Бұл — жылқылардың жемі.») - Балалар сұрақтарға жауап бергенде, көпші түрде тәуелдік жалғауларын қолданады. <p>«Үй жануарларының ойыншықтары»</p> <p>Бұл ойын балаларға көпші түрде тәуелдік жалғауларын қолдануды ойын арқылы үйретуге бағытталған.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балаларға бірнеше үй жануарларының ойыншықтары беріледі (мысалы, бірнеше мысық, бірнеше ит, бірнеше тауық). - Логопед әр жануарды атайды, ал балалар сол жануарларға қатысты көпші түрде тәуелдік жалғауларын қолданады. <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — ит. Иттердің қорасы кайда?» - «Бұл — мысық. Мысықтардың тамағы қандай?» - «Бұл — жылқы. Жылқылардың жүгіруі қандай?» - Балалар жануарлар мен олардың заттарын немесе әрекеттерін сипаттағанда, көпші түрде тәуелдік жалғауларын қолданады. 	<p>қызықты түрде үйретуге бағытталған.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балаларға әртүрлі үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары беріледі. - логопед балалардан үй жануарларына қатысты сұрақтар кояды: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — кой. Қойлардың неше төлі бар?» - «Бұл — түье. Түйелердің тамағы қандай?» - «Бұл — ит. Иттердің сүйектері қайда?» - Балалар көпші түрде жауап береді: <ul style="list-style-type: none"> - «Қойлардың балалары көп.» - «Түйелердің тамағы — шөп.» <p>«Үй жануарларының жүруі»</p> <p>Бұл ойын балаларға көпші түрде тәуелдік жалғауларын қолдануды ойын арқылы үйретуге көмектеседі.</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балаларға бірнеше үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары беріледі. - Логопед әрбір үй жануарының козғалысын сипаттайтын, балалар осы жануарлардың көпші түрдегі тәуелдік жалғауларын қолдана отырып жауап береді. <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — жылқы. Жылқылар неше жолмен жүреді?» (Балалар: «Жылқылар көп жолмен жүреді..») - «Бұл — мысық. Мысықтардың жүріс-тұрысы қандай?» (Балалар: «Мысықтардың жүріс-тұрысы ете женил.») - «Бұл — ит. Иттердің жүгірісі қандай?» (Балалар: «Иттердің жүгірісі ете жылдам.»)
Сабактың соны	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрай:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үй дануарларын ата. 	<p>Балалардан сабакта не үйренгенін сұрай:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үй жануарларының пайдасын атандар?

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қантар 2025 жыл 3 апта

Сабактың мақсаты:

- «Жабайы андар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік корын молайту;
- Тәуелдік жалғауларын жекеше және көлше түрде қолдану дағдыларын дамыту;
- Сөйлеу қызметтің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауды мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңыл-күйін білу, әйқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Балаңдың езгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызыгуышылығын ояту	Балалардың назарын сабакқа аудару. Әдісі: Жұмбак шешу. Жұмбак: Орманда тұрады, Жауынан қашады, Күйрығы ұзын, Өзі кү. (Тұлқи)				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар:</p> <p>«Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз куысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай кетеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз куысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталу керек. «Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты тандайды сылау. Бағытын езгерте отырып, 10-15 рет қайталу</p>				
Тыныс алу жаттығулары	Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.				
Негізгі кезең	<p>Ұйымдастыру кезеңі Бұгін біз қызықты орманға саяхатқа барамыз. Орманда бізді жабайы андар күтіп тұр. Балалардың сабакқа дайындықтарын тексеру, жылы шенбер күрып, бір-біріне тілек айтуды.</p>		<p>Ұйымдастыру кезеңі Бұгін біз тағы да жабайы андармен танысамыз және қызықты тапсырмалар орындаімyz. Шенберге тұрып, бір-біріне жылы лебіздер айтуды.</p> <p>Жабайы андар туралы әңгімеледі, түсіндіруді</p>		

Жабайы андар туралы әңгімелуе, түсіндіру

Мақсаты: Жабайы андар туралы түсінік беру.

Логопед суреттер немесе ойыншықтар арқылы жабайы андарды таныстырайды:

Аю: Орманда тұрады, бал жейді.

Қасқыр: Етпен коректенеді, үй жануарларына шабуыл жасайды.

Тұлқі: Қу, әдемі ан.

Қоян: Сәбізді жақсы көреді, қыста ак түсті болады.

1. “Сипатта, тап” ойыны:

Логопед анды сипаттайды, балалар атын атайды.

2. “Кім қайда тұрады?”

Балаларға жабайы андардың мекенін анықтау ұсынылады (орман, дала).

3. “Жануардың дауысы”

Логопед жануардың дауысын салып, балалар кай ан екенін айтады.

4. “Андарды сәйкестендір”

Суреттерді атаяу және жануарды мекенімден жүптау.

Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын дамыту

1. “Бұл кімнің терісі?”

Сурет арқылы аның терісін көрсету, “Бұл аюдың терісі” сиякты сәйлемдер күру.

2. “Менің түлкім, сенің түлкің”

Балалар өзара тәуелдік жалғауларымен сәйлемдер құрайды.

3. “Андар тобы”

Логопед “Аюлар тобы” деп айтады, балалар көпше түрін

Мақсаты: Жабайы андардың ерекшеліктерін талқылау.

Логопед әр ан туралы ақпарат береді және сұрақтар қояды:

Аю қандай ан? Ол немен коректенеді?

Қасқыр үй жануарларына қандай қауіп тәндіреді?

Тұлқі қандай аң деп ойлайсындар? Неліктен тұлқіні “ку” деп атайды?

1. “Не жейді?”

Әр аңның тағамын дұрыс тандау (аю – бал, қоян – сәбіз).

2. “Жануарды тап”

Суреттегі сипаттама арқылы жасырылған анды табу.

3. “Жануардың ізі”

Логопед жануардың ізі бейнеленген суреттер көрсетеді, балалар қай ан екенін айтады.

4. “Топтастыр”

Балаларға суреттер беріледі, олар жабайы андарды бөлек топқа жинайды.

Тәуелдік жалғауларын жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын дамыту

1. “Менің түлкім, сенің түлкің”

Балалар өзара “Менің түлкім бар”, “Сенің қояның бар” деп сәйлемдер құрастырады.

2. “Бұл кімнің баласы?”

Жануарлар мен олардың балаларының байланысын табу (қасқыр – бөлтірік).

	<p>қайталайды.</p> <p>4. “Кімнін ізі?”</p> <p>Сурет бойынша аның ізін аныктап, тәуелдік жалғауларымен сөйлем күру.</p> <p></p> <p>Сергіту сәті</p> <p>Ормандағы аудын Күлпінайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Капка салып алайық.</p> <p>Фонематикалық-естіп қабылдауын дамыту</p> <ol style="list-style-type: none"> “Сөзді тында, қайтала” Логопед аның атын сыйырлайды, балалар қайталайды. “Дұрыс айт” Жануарлардың атауын дұрыс айтуда арналған жаттығу. <p>Байланыстырып сөйлеу тілін дамытуға “Андардың күні”</p> <p>Әр аңың күнін сипаттау (Қоян танертең не істеді?).</p> <p></p> <p>9. Логикалық ойлаудың дамытуға арналған 2 ойын</p> <ol style="list-style-type: none"> “Артық сөзді тап” Мысалы: Тұлға, қоян, ағаш. (Артық: ағаш). “Қай аң үлкен?” Жануарларды өлшемі бойынша реттеу. <p></p>	<p></p> <p>3. “Көп аюлар” Бір және көп андарды атап: “Бұл аю”, “Бұл аюлар”.</p> <p>4. “Біздің қасқыр” Логопед сез тіркесін айтады, балалар оны дұрыс тәуелдік жалғауларымен толықтырады.</p> <p>Сергіту сәті</p> <p>Қолғап кидім, шарф тақтым, Орманға мен жол тарттым. Ормандағы андарды, Көріп қатты куандым.</p> <p>Фонематикалық-естіп қабылдауын дамыту</p> <ol style="list-style-type: none"> “Кім жоқ?” Бір аңды жасыру, балалар қандай аң жоқ екенін аныктайды. “Дыбысты тап” Сөзден қандай дыбысттан басталатынын айтуда. <p>Байланыстырып сөйлеу тілін дамытуға</p> <ol style="list-style-type: none"> “Ертегі құрастыру” Балалар жабайы андар туралы қысқа ертегі құрайды. <p>Әр аңың күнін сипаттау (Қоян танертең не істеді?).</p> <p></p>
Сабактың соны	Сабакта не үйренгендерін сұрау. Балаларды мадактау.	Сабакта не үйренгендерін сұрау. Балаларды мадактау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қантар 2025 жыл 4 апта

Сабактың мақсаты:

- «Теніз мекенетушілері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Зат есімдерге жұрнақтарға жалғай отырып сөздерді қолдану дағдыларын дамыту;
- Сейлеу қызметтің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық қабылдауды мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Қоңіл-күйін білу, ғайсау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Бала дағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	“Теніз үні” Балаларға теніз толқынының дыбысы тыңдатылады. Сұрақтар: “Бұл қандай дыбыс?” “Тенізде қандай жануарлар өмір сүреді деп ойлайсындар?” “Олар қайда жасырынады?”				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: 				
	«Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз куысынан шығарып, тәмөнгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай кетеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз куысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталу керек. «Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағыттың өзгерте отырып, 10-15 рет қайталу				
Негізгі кезең	Ұйымдастыру кезеңі Қысқа сергітү сәті: Балалар “Толқындар” ойынын ойнайды (қолдарын жоғарылауда қалыптастыруды, кетеріп, “толқындар” кимылын қайталайтын).	Ұйымдастыру кезеңі “Балықтар жүзеді” (балалар қолдарын “қанат” ретінде қозғалтады, балықшаша жүзуді бейнелейді). Теніз мекенетушілері туралы әңгімелесу, түсіндіру			

Теніз мекенетушілөрі туралы әңгімелеу, түсіндіру

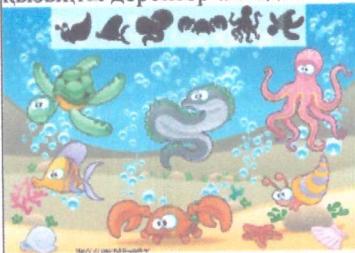
Логопед әрбір төні жануары туралы әңгімелейді:

Кит – ең үлкен жануар.

Медуза – мәлдір денесі бар.

Сегізаяқ – сегіз аяғы бар ақылды жануар.

Әрбір жануардың суреттерін көрсетіп, олар туралы кызықты деректер айтады.

1. “Бұл не?”
Логопед сипаттама береді, балалар сәйкес жануарды табады: “Бұл жануар суда жүзіп, секіреді. Онын арқасында қанаты бар.” (Дельфин).

2. “Қайда әмір сүреді?”
Балалар жануарлар бейнеленген карточкаларды теніз суретіне орналастырады.

3. “Жануарды таны”
Логопедтің қимылына қарап, балалар қандай теніз жануары екенін табады.

Тыныс алу жаттығуы

“Көпіршіктер үрлеу”
Балаларға терен тыныс алып, баяу көпіршіктер үрлеу үсінілады.
Максаты: Тыныс ауды реттеу және жақсарту.

Фонематикалық қабылдауын дамыту

1. “Сөзді тында”
Логопед жануар атауын буынға бөліп айтады, балалар оны тұтас сөз ретінде жинайды.
Ло-ко-под → Локопод.

2. “Дауысты тап”
Логопед жануар аттарын дауыстап айтады, балалар әр сөзде қандай дауысты дыбыстар бар екенін анықтайды.

Логопед теніз мекенетушілөрі туралы айтады:
Медуза – мәлдір, толқынмен қозғалады.
Краб – шаян, оның қып-қызыл тырнактары бар.
Дельфин – ақылды жануар, судан секіріп шығады.
Әр жануар туралы қысқаша кызықты деректер: “Дельфиндер бір-бірімен дыбыстар арқылы сөйлеседі.”

1. “Сиқырлы сөздер”
Логопед теніз жануарын сипаттайды, балалар оны табады: “Оның сегіз аяғы бар, суда жүреді.” (Сегізаяқ).
2. “Кім кайда жасырынып тұр?”
Логопед жануардың бейнесін жасырып, балалар оны табады.
3. “Кімыл арқылы таны”
Логопед қимылдар жасайды (мысалы, дельфиннің секіруі), балалар қай жануар екенін табады.

Тыныс алу жаттығуы

“Толқындар”
Балалар терен тыныс алып, оны баяу шығара отырып, колдарымен толқын жасауды бейнелейді.

Максаты: тыныс ауды реттеп, баяулату.

Фонематикалық қабылдауын дамыту

1. “Қай дыбыс естіледі?”
Логопед сез айтады, балалар қай дыбыстың бірінші тұрганын анықтайды.

Мысалы: “Балық (б), Медуза (м), Кит (к)”.

Әр балаға жеке сөздер беріліп, дұрыс жауабы макталады.

2. “Сөзді аяқта”
Логопед сөздің басын айтады, ал балалар оны аяқтайды.
Мысалы: “Ме... (дуза), Краб... (тар).”
Балалардың зейнін шоғырландыру мен есте сактау қабілеті дамиды.

Зат есімдерге жүрнақ жалғай отырып сөздерді қолдану дағдыларын дамыту

	<p>Зат есімдерге жұрнақ жалғай отырып сөздерді қолдану дағдыларын дамыту</p> <p>1. “Кімнің мекені?” Балалар жануар аттарынә -шы/-ші жүрнектарын жалғайды (мысалы, балық – балықшы).</p> <p>2. “Тенізде кім бар?” Балалар теніз жануарларының атауларына -лық/-лік жүрнектарын косады (мысалы, тас – тасбалық).</p> <p>3. “Кім қайда?” Балалар зат атауларына -да/-де жүрнагын жалғайды (мысалы, күс – күсарда).</p> <p>4. “Кімнің несі бар?” Жануарларға қатысты заттарға -ның/-нің жалғауын қолданады (мысалы, медуза – медузаның денесі).</p> <p>Шығармашылық жұмыс “Теніз әлемін жаса” Балалар пластилин немесе түрлі-түсті қағазды пайдаланып, теніз жануарларының пішіндерін жасайды.</p> 	<p>1. “Жануарлар әлемі” Балалар теніз мекенетушілері атауларына -шы/-ші жүрнектарын жалғайды: Мысалы: балық – балықшы</p> <p>2. “Тенізде не бар?” Балалар жануарларға қатысты зат атауларына -лық/-лік жүрнектарын жалғайды: Медуза – медузалық, кіт – киттік.</p> <p>3. “Орманда кім бар?” Басқа тақырыпка ауысып, орман жануарлары атауларына жүрнектар косады.</p> <p>4. “Кімнің, ненің?” Балалар зат есімдерге -ның/-нің жүрнектарын косып, тіркестер күрайды: “Дельфиннің қанаты, қрабтың тырнағы.”</p> <p>Шығармашылық жұмыс “Теніз әлемін суреттейміз” Балаларға түрлі-түсті қағаздар, фломастерлер және желім беріледі. Әр бала теніз мекенетушілерін бейнелеп, оны үлкен теніз панносына косады.</p>
Сабактың соңы	<p>Сұрақтар:</p> <p>“Бүгінгі сабакта не үйрәндік?” “Қандай жануарлар туралы білдіндер?” Логопед балаларды мадактап, сабакты аяқтайды.</p>	<p>“Бүгінгі саяхатымыз” Балалардан бүгінгі сабакта не үйренгендерін сұрау: “Қандай жануарлар туралы білдіндер?” “Саған ен қатты не ұнады?” Сабакты корытындылау, балаларды мадактау. Логопед: “Келесі жолы біз теңіз әлемінің басқа қырларын зерттейміз!”</p>

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан 2025 жыл 1 апта

Сабактың мақсаты:

- «Мамандықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік корын молайту;
- Мамандықтар және олардың құралдары туралы түсініктерін молайту;
- Барыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
- Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық кабылдауды мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалар мен амандасу. Көніл-куйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға мамандықтардың суреттерін немесе бейнемазмұнын көрсетеді. - Логопед балалардан сұрайды: «Бұл қандай мамандық?» (суретші, ұшқыш, тәрбиеші). - Балалар сұрапқа жауап береді, ал логопед әр мамандықтың не істейтінін қыскаша түсіндіреді. - Логопед балаларға өздеріне үнайтын мамандықтың таңдау айтып беруін сұрайды. 				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: «Күрекшे» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шыгарып, төмөнгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кең ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірак тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталу керек. «Сылакшы» - ауыз кең ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталу				
Негізгі кезең	Үйимдастыру кезеңі <ul style="list-style-type: none"> - Балалар топка жиналауды, тыңдайтын орындарын алады. - Логопед балалардың көніл-куйін сұрайды. - Сабактың мақсатын түсіндіріп, тақырышты ашады: «Бұған біз тәрбиеші, ұшқыш және суретші туралы сөйлесеміз.» Тыныс алу жаттығулары <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларды тыныс алуына жаттығуларына шақырады: - «Жанбыр» жаттығуы: Балалар терен дем алып, қолдарын жоғары көтеріп, ауа райының жанбыр жауып жатқанын бейнелейді. Қолдарын төмен түсіріп, дем шығарады. Бұл жаттығу 	Үйимдастыру кезеңі <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балалармен сәлемдесіп, оларды орындарына шақырады. - Сабактың мақсатын түсіндіреді: «Бұған біз мамандықтар туралы әнгімелесеміз.» Тыныс алу жаттығулары <ul style="list-style-type: none"> - «Жанбыр» жаттығуы: Балалар терен дем алып, қолдарын жоғары көтеріп, жанбыр жауып жатқанын бейнелейді. - «Гүл» жаттығуы: Балалар гүлдің тыныс алуын елестетіп, дем алады. 			

тыныштандырады және денеге оттегіні жеткізуге көмектеседі.

- «Гүл» жаттығуы: Балалар гүлді бейнелеп, бір орынга тұрып, қолдарын алдына қойып, терен тыныс алады да, баюу дем шығарады.

Мамандықтар туралы әнгімелу

Мақсаты: Мамандықтар туралы түсінік беру.

- Логопед балаларға уш мамандық туралы айтады:
- Тәрбиеші: «Тәрбиеші балалармен жұмыс істейді. Ол балаларға жақсы тәрбие береді, оку мен ойындар үйымдастырады.»
- Ұшқыш: «Ұшқыш ұшакпен ұшып, адамдарды бір жерден екінші жерге апарады.»

- Суретші: «Суретші түрлі суреттер салады. Ол ақ қағазға әртүрлі бояулар мен әдемі суреттер жасайды.»
- Балаларға әр мамандықтың қайда жұмыс істейтінін сұрайды: «Тәрбиеші балалар бақшасында жұмыс істейді, ұшқыш әуежайда, суретші студияда жұмыс істейді.»

Ойын 1: «Кім қайда жұмыс істейді?»

Мақсаты: Мамандықтар туралы білімді нығайту.

Қалай өткізеді:

- Логопед балаларға мамандықтарды көрсететін суреттерді таратады.
- Логопед суреттегі мамандықты сипаттал, балалардан оның не істейтінін сұрайды:
 - «Бұл — тәрбиеші. Ол балалармен ойнайды, сабак жүргізеді.»
 - «Бұл — ұшқыш. Ол ұшакпен ұшады.»
- Балалар суреттегі мамандықты сипаттал, өздері де сол мамандыққа катысты бір іс-әрекет ойлап табады.

Ойын 2: «Костюмдер кио»

Мақсаты: Мамандықтар туралы түсінікті ойын арқылы бекіту.

Мамандықтар туралы әнгімелу

- Логопед балаларға мамандықтарды таныстырып, оларды дұрыс айтуда ынталандырады.

- Әр мамандықтың ерекшеліктерін түсіндіреді:
 - «Тәрбиеші балалармен бірге жұмыс істейді.»
 - «Ұшқыш ұшакта ұшады.»
 - «Суретші суреттер салады.»

Ойын 1: «Кім қайда жұмыс істейді?»

- Логопед балаларға мамандықтарды көрсетіп, олардың жұмыс орнын сұрайды.

- «Тәрбиеші қайда жұмыс істейді?»
- «Ұшқыш қайда жұмыс істейді?»
- «Суретші қайда жұмыс істейді?»
- Балалар әр мамандықтың жұмыс орнын айтып, өз ойларын бөліседі.

Ойын 2: «Мамандық костюмдері»

- Логопед балаларға мамандықтарға байланысты костюмдер киоді ұсынады.

- Балалар мамандықтың ерекшеліктерін атап өтіп, өзінің бейнесін көрсетеді.

Сергіту сәті

- Балалар ұшқыштар, суретшілер, тәрбиешілер сияқты әрекет өтіп, сергітетін жаттығулар жасайды.

Фонетика-фонематикалық естіп қабылдауын дамыту

- Логопед мамандықтармен байланысты сөздер айтып, балалар оларды кайталайды.

<ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға әртүрлі мамандықтар бойынша киімдер береді (суретші үшін бояу палитрасы мен щетка, ұшқыш үшін ұшқыштың шлемі мен ұшактың бейнесі, тәрбиеші үшін планшет пен кітап). - Балалар кезекпен киініп, өздері таңдаған мамандықты көрсетіп, қандай қызмет атқаратынын айтады: <ul style="list-style-type: none"> - «Мен ұшқыштың, мен ұшакта ұшамын!» - «Мен суретшімін, мен сурет саламын!» - «Мен тәрбиешімін, мен балалармен ойнаймын!» - Логопед балалардың ойын барысында сөйлеу дағдыларын дамытуға көмектеседі. <p>1. «Кімге барасың?» ойыны</p> <p>Мақсаты: Барыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сейлем құрау дағдыларын дамыту.</p> <p>Қалай еткізеді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға сұраптар қойып, әртүрлі заттардың бейнесін көрсетеді (мысалы, жануарлар, ойыншықтар). - Балалар сұрапқа жауап бере отырып, барыс септігінің жалғауын қолдана отырып сейлем құрайды. - Мысалы, логопед: «Коянға барасын ба?» деп сұрайды. Балалар жауап береді: «Мен коянға барамын.» - Логопед әрбір сұрапта барыс септігін қолдануға үйретеді. <p>Мысал сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кімге барасың? - Мектепке барасың ба? - Үйге барасың ба? - Анашым мені дүкенге апарады. <p>Барыс септігінің жалғауларын сейлемде қолдану дағдыларын дамыту</p> <p>«Саяхатқа шығу» ойыны</p> <p>Мақсаты: Барыс септігінің жалғауларын сейлемде қолдану дағдыларын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға саяхатқа шығу үшін әртүрлі орындарды көрсетеді (саябақ, мектеп, дүкен, т.б.). - Балалар, әрбір орынды таңдап, «Мен саябаққа барамын», «Мен мектепке барамын» деп толық сейлемдер құрайды. - Логопед оларға әртүрлі бағыттағы сұраптар қойып, жауаптарын тыңдайды. - «Қайда барасың?» - «Сен кімге барасың?» 	<p>Барыс септігінің жалғауларын сейлемде қолдану дағдыларын дамыту</p> <p>«Қайда тұр?» ойыны</p> <p>Мақсаты: Барыс септігін қолдану арқылы дұрыс сейлем құрау.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға әртүрлі мекен-жайларды (қала, ауыл, орман, т.б.) көрсетеді. - Балалар әрбір мекенжайды таңдалап, «Мен орманға барамын», «Мен ауылға барамын» деп сейлемдер құрады. - Логопед олардың айткан сейлемдерінде барыс септігінің дұрыс қолданылуын тексереді. - Балалар суреттер арқылы мекен-жайларды таңдайды, ал логопед сол мекен-жайға кім баратынын сұрайды. <p>«Кім қайда барады?» ойыны</p> <p>Мақсаты: Барыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сейлемдерді дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед бірнеше жануарлардың (мысалы, ит, мысық, коян, т.б.) бейнесін көрсетеді. - «Мен кітапқа барамын», «Мен допқа барамын», «Мен алманы апама аламын». - Балалар әр түрлі заттарды және адамдарды таңдалап, сейлемдер құрады. <p>«Кімге не әкеледі?» ойыны</p> <p>Мақсаты: Барыс септігіндегі жалғауларды қолдана отырып сейлем құрау дағдыларын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға белгілі бір адамдарға немесе жануарларға не әкелетінін сұрайды. - Мысалы: <ul style="list-style-type: none"> - «Мен әжеме гүл әкелемін», - «Мен ағама кітап әкелемін», - «Мен апама сыйлық әкелемін». - Балалар өздері де не әкелетіндерін айттып, сейлемдер құрады.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - «Қайда бару керек?» «Кімге баrasын?» ойыны <p>Мақсаты: Барыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту.</p> <p>Калай еткізеді:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға сұрактар койып, әртүрлі заттардың бейнесін көрсетеді (мысалы, жануарлар, ойыншықтар). - Балалар сұракқа жауап берсе отырып, барыс септігінің жалғауын қолдана отырып сөйлем құрайды. - Мысалы, логопед: «Коянға барасын ба?» деп сұрайды. Балалар жауап береді: «Мен коянға барамын.» - Логопед әрбір сұракта барыс септігін қолдануға үйретеді. <p>Мысал сұрактар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кімге барасын? - Мектепке барасын ба? - Ўйге барасын ба? - Анашым мені дүкенге апарады. 	
Сабактың соны	<ul style="list-style-type: none"> - Логопед балалардан сабакта айтылған мамандықтар туралы сұрайды: <ul style="list-style-type: none"> - «Тәрбиеші не істейді?» - «Ұшқыш қандай жұмыс атқарады?» - «Суретші не салады?» - Балалар ез ойларын айттып, алған білімдерін көрсетеді. Логопед дұрыс жауап берген балаларды мадақтайды 	<ul style="list-style-type: none"> - Логопед балалардан әр мамандық туралы сұрайды. - Балалар жауап береді, әр мамандықтың қызметін қорытындылайды.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Ақпан 2025 жыл 2 апта

Сабактың мақсаты:

- «Мамандыктар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік корын молайту;
- Табыс септігінің жалғауларын дұрыс қо ىдана отырып, сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
- Сейлеу қызметтінің психологиялық негізін дамыту;
- Фонематикалық кабы ىдауы мен фонематикалық түсініктерін дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жума
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалар мен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрай.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Логопед балаларға үш мамандықтын суреттерін көрсетеді: аспаз, күр lýсшы, зангер. - Логопед суреттерді көрсетіп, балаларға әр мамандық туралы сұрақтар қойып, олардың жауаптарын тыңдайды. - «Аспаз қандай тамак жасайды?» - «Күр lýсшы не істейді?» - «Зангер қандай жұмыс жасайды?» - Балалар жауап беріп, логопед әр мамандықты таныстырады.				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар:</p> <p>«Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» - ауыз кен ашық, жалпақ тілді жоғары тіске карай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірак тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына теренірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталу керек. «Сылақшы» - ауыз кен ашық, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын езгерте отырып, 10-15 рет қайталу</p>				
Негізгі кезең	<p>Ұйымдастыру кезеңі</p> <p>Мақсаты: Балалардың көнілін сабакка аудару.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балалармен сөлемдесіп, олардың көніл-күйін сұрайды. - Сабактың мақсатын түсіндіреді: «Бүгін біз аспаз, күр lýсшы және зангер мамандықтары туралы сейлесеміз.» <p>Тыныс алу жаттығулары</p> <p>Мақсаты: Балалардың тыныс алуын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Гул» жаттығуы: Балалар гулді бейнелеп, терен тыныс алады. 	<p>Мамандықтар туралы әнгімелеу</p> <p>Мақсаты: Мамандықтар туралы түсінік қалыптастыру.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед әр мамандықты сипаттап, балалардан сұрақтар қояды: - «Аспаз не істейді?» - «Күр lýсшы не салады?» - «Зангер қандай жұмыс істейді?» - Балалар мамандықтардың қызметтің анықтап, сипаттайтынын анықтап, сипаттайтын анықтады. <p>Ойын 1: «Мамандық іздеу»</p>			

<p>- «Жанбыр» жаттығуы: Балалар терен дем алып, қолдарын жоғары кетереді, жанбыр жауып жатқандай сезінеді. Қолдарын томен түсіріп, дем шығарады.</p>	<p>Мақсаты: Балалардың мамандықтар туралы білімін тексеру.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға әр мамандықтың атқаратын қызметтің айтып, балалар сол қызметке сәйкес сөйлемдер құрады. - Мысалы: - «Аспаз тамақ пісіреді», - «Құрылышы үйлер салады», - «Зангер адамдарды корғап жұмыс істейді.»
<p>Мақсаты: Мамандықтар туралы әңгімелуеу</p> <p>- Логопед балаларға аспаз, құрылышы, зангер мамандықтарының әрқайсысын түсіндіріп, жұмысын сипаттайтын:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аспаз: «Аспаз ас дайындаиды, тамақ пісіреді». - Құрылышы: «Құрылышы үйлер мен ғимараттар салады». - Зангер: «Зангер адамдарға құқықтарын түсіндіреді және зандарды қорғайды». - Әр мамандық туралы балалардан сұрақтар қойып, олардың түсінігін тексереді. 	<p>Ойын 2: «Мамандық костюмдерін киу»</p>
<p>Мақсаты: Балалардың мамандықтарды тану дағдыларын дамыту.</p> <p>- Логопед балаларға үш мамандықтың бейнесін көрсетеді (аспаз, құрылышы, зангер).</p> <p>- Әр мамандыққа байланысты тапсырма беріледі. Мысалы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Аспаз қайда жұмыс істейді?» - «Құрылышы не істейді?» - «Зангер қалай жұмыс істейді?» - Балалар әр мамандықтың қызметтің сипаттайтын. - Логопед әрбір мамандыққа катысты қаралайым сөйлемдер құрауға көмектеседі. 	<p>Мақсаты: Мамандықтар туралы білімді бекіту.</p>
<p>Ойын 1: «Мамандықты тап»</p> <p>Мақсаты: Балалардың мамандықтарды тану дағдыларын дамыту.</p>	<p>- Балаларға әр мамандыққа арналған костюмдер беріледі.</p>
<p>- Логопед балаларға үш мамандықтың бейнесін көрсетеді (аспаз, құрылышы, зангер).</p>	<p>- Балалар өздеріне сәйкес костюмдер киіп, мамандық туралы сөйлемдер айтады:</p>
<p>- Әр мамандыққа байланысты тапсырма беріледі. Мысалы:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Мен аспазбын, мен тамақ пісіремін», - «Мен құрылышымын, мен үйлер салып жатырмын», - «Мен зангермін, мен занды қорғап жұмыс істеймін».
<p>- «Аспаз қайда жұмыс істейді?»</p>	<p>6. Сергіту сәті (5 минут)</p>
<p>- «Құрылышы не істейді?»</p>	<p>Мақсаты: Балалардың козгалуын ынталандыру.</p>
<p>- «Зангера - кітап ашу.»</p>	<p>- Балалар әр мамандықты бейнелейтін кимылдарды жасайды:</p>
<p>- «Зангера - қалай жұмыс істейді?»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Аспаз - қолмен араластыру кимылдары, - Құрылышы - тас көтеру кимылы, - Зангер - кітап ашу.
<p>- «Балалар әр мамандықтың қызметтің сипаттайтын.</p>	<p>Табыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сөйлем құраударын дамыту</p>
<p>- «Логопед балаларға әртүрлі заттарды (кәмпіт, сыйлық, гул) алып, кімге апаратынын сұрайды.</p>	<p>«Кімге не әкелдін?» ойыны</p>
<p>- «Мысалы: «Мен аспазбын. Мен тамақ пісіремін», «Мен құрылышымын. Мен үйлер саламын».</p>	<p>Мақсаты: Табыс септігін қолдана отырып, сөйлем құрауды дамыту.</p>
<p>Сергіту сәті</p>	<p>- Логопед балалардан әртүрлі заттарды (кәмпіт, сыйлық, гул) алып, кімге апаратынын сұрайды.</p>
<p>Мақсаты: Балалардың физикалық белсенділігін арттыру.</p>	<p>- Балалар сөйлем құрау керек:</p>
<p>- Балалар үшкыш, құрылышы, аспаз, зангер сиякты әр мамандықтың іс-әрекеттерін қайталайды.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Мен кәмпітті апама алып бардым», - «Мен гүлді әжеме алып бардым».
<p>- «Үшкыштар үшады» — балалар қолдарын жайып, үшкыш болып</p>	<p>- Логопед әрбір сөйлемді тыңдап, табыс септігінің дұрыс қолданылғанын тексереді.</p>
<p>— балалар қолдарын жайып, үшкыш болып</p>	<p>«Құрылышы не салады?» ойыны</p>
<p>— балалар қолдарын жайып, үшкыш болып</p>	<p>Мақсаты: Табыс септігін дұрыс қолдану арқылы заттарды және іс-әрекеттерді байланыстыру дағдыларын дамыту.</p>
<p>— балалар қолдарын жайып, үшкыш болып</p>	<p>- Логопед балаларға әртүрлі құрылыш мәтериалдарының суреттерін көрсетеді (кірпіш, ағаш, бетон).</p>
<p>— балалар қолдарын жайып, үшкыш болып</p>	<p>- Балаларға құрылышы не салады деп сұрайды. Олар жауап беруі</p>

	<p>ұшады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Күрүлісшылар жұмыс істейді» — балалар құрылышы болып түрлі қимылдар жасайды, мысалы, тас көтеру, казу. - «Аспаздар тамақ пісіреді» — балалар ас дайындаған жатқандай қимылдар жасайды. <p>Табыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сейлем құрау дағдыларын дамыту</p> <p>1. «Қайда бардын?» ойны</p> <p>Мақсаты: Табыс септігінің жалғауын дұрыс қолдану арқылы сейлем құрау дағдыларын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға түрлі жерлердін (мектеп, саябақ, дүкен, үй) суреттерін көрсетіп, сұрап қояды: <ul style="list-style-type: none"> - «Қайда бардын?» - Балалар жауап береді: <ul style="list-style-type: none"> - «Мен мектепке бардым», - «Мен саябаққа бардым», - «Мен дүкенге бардым». - Логопед жауаптарды талқыладап, балаларға табыс септігін дұрыс қолдануды түсіндіреді. <p>2. «Не алтын бардын?» ойны</p> <p>Мақсаты: Табыс септігінің жалғауларын дұрыс қолдана отырып, сейлем құрау дағдыларын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға әртүрлі заттардың суреттерін көрсетеді (кітап, ойыншық, гул, т.б.). - Балалар өздеріне сәйкес затты таңдал, сейлем құрауы керек. - Мысалы: «Мен кітапты мектепке алтын бардым», - «Мен гүлді апама алтын бардым». - Логопед балалардың сейлемдері дұрыс құрастырылғанын тексереді. 	<p>керек:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Күрүлісшы үйді салады», - «Күрүлісшы көпірді салады». <ul style="list-style-type: none"> - Логопед табыс септігін дұрыс қолдануға назар аударады. <p>«Сыйлықты кімге бердін?» ойны</p> <p>Мақсаты: Табыс септігін қолдана отырып, сейлем құрау дағдыларын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға түрлі сыйлыктардың суреттерін (қалакша, куыршак, көлік, т.б.) көрсетеді. - Содал кейін балаларға сұрап қояды: «Сыйлықты кімге бердін?» - Балалар жауап береді: <ul style="list-style-type: none"> - «Мен сыйлықты ағама бердім», - «Мен куыршакты қарындасыма бердім». - Логопед әр сейлемде табыс септігін дұрыс қолдануды бақылап, қажет болған жағдайда түзетулер енгізеді. <p>Фонетика-фонематикалық естуді дамыту</p> <p>Мақсаты: Балалардың сөздерді дұрыс айтуын дамыту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед мамандықтар мен олардың қызметтерін туралы сөздерді айтып, балалар оларды қайталайды.
Сабактың соны	<p>Логопед балаларға әр мамандық туралы сұраптар қойып, олардың жауаптарын тыңдайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мысалы: <ul style="list-style-type: none"> - «Күрүлісшы не істейді?» - «Аспаз қандай тамақ пісіреді?» - «Зангертін жұмысын сипаттап бер?» - Балалар өз ойларын толық әрі дұрыс жеткізуге тырысады. 	<p>Сабактың материалын бекіту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балалардан әр мамандықтың қызметі туралы сұрайды: - «Аспаз не істейді?» - «Күрүлісшы не істейді?» - «Зангерт қандай қызмет аткарады?» - Балалар дұрыс жауап береді.

Тәрбиелену - білім беру процесінің циклограммасы
Ақпан 3 апта 2025

Сабактың мақсаты:

- Бұындық талдау мен жинактау дағылдарын дамыту;
- «Көлік түрлері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Фонематикалық естіп қабылдауды дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен логопедмен әнгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен логопедге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p>«Жұмбак шешу» ойыны Балаларға көлік түрлері туралы жұмбактар жасырылады.</p> <p>Жұмбактар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жер бетінде зулайды, Жолаушыны тасиды. (Автобус) 2. Келде еркін жүзеді, Жолаушыны мінгізеді. (Кеме) 3. Кекке ұшып кетеді, Бұл қандай көлік, кім біледі? (Ұшак) <p>Жауаптары табылған соң, көлік түрлері туралы қысқаша пікір алмасу.</p>				
Негізгі кезең	<p>Балаларды шенберге тұрғызып, «Мен қандай көлікпін?» ойынын ойнау.</p> <p>Логопед белгілі бір көлікті сипаттайтын, балалар оның атауын айтады және кимылмен бейнелейді.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар</p> <p>«Донғалак» – Ерінді алға созып, тұтікше жасау. «Мотор» – Тілді жылдам дірілдетіп, «д-д-д» деп дыбыстау. «Кеменің толқыны» – Тілді жоғары-төмен қозғалту.</p>	<p>«Көліктер туралы ән» тындау.</p> <p>Балалардан өздері қандай көлікке мінгенін сұрау.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар</p> <p>«Донғалак» – Ерінді тұтікше жасау. «Мотор» – Тілді жылдам дірілдету. «Кеменің толқыны» – Тілді жоғары-төмен қозғалту.</p> <p>Тыныс алу жаттығулары</p> <p>«Парашют ұшыру» Женіл қағаз парашюттерді үрлеу арқылы ұшыру.</p> <p>Көлік түрлері туралы әнгімелену</p> <p>Көлік түрлерін түсіндіру. Әр көлікке байланысты суреттерді көрсету.</p>			

Тыныс алу жаттығулары

«Ұшақ ұшыру»

Балалар қағаз ұшактарды үрлеп, кімнің ұшагы алысқа ұшатынын бақылайды.

«Кімнің кемесі жүзеді?»

Үйдистағы суға қағаз кемелер салынып, балалар үрлеу арқылы оларды қозғалысқа келтіреді.

Көлік түрлері туралы әңгімелер

Көліктердің үш түрі бар екенін түсіндіру:

Жер көліктери: автобус, машина, пойыз.

Су көліктери: кеме, қайық.

Әуе көліктери: ұшақ, тікүшак.

Әр көлік түрінің ерекшеліктерін сипаттау.

«Қай көлік қайда жүреді?» сұрағына жауап алу.

1. «Кім жылдам?»

Логопед көлік түрлерін сипаттайтын, балалар дұрыс суретті таңдайды.

2. «Қымылын көрсет»

Балалар көліктің қозғалысын қымылмен бейнелейді (пойыз – ууу, ұшақ – вжжж, кеме – ш-ш-ш).

Сергіту сәті

«Көліктер би»

Логопед музыка қосады, балалар түрлі көліктердің қозғалысын бейнелеп билейді.

Фонематикалық-естіп қабылдаудың дамыту

1. “Дыбысты тап”

Мақсаты: Баланың есту зейінін дамыту, дыбыстарды ажырату кабілетін арттыру.

Қажетті құралдар: Түрлі заттардың немесе жануарлардың дауыстары жазылған аудио (қоңырау, сағат тықылы, мысық мияулауы, ит үруі).

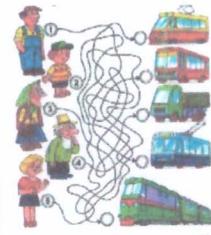

1. «Кім жылдам?»

Логопед көлік түрлерін сипаттайтын, балалар дұрыс суретті таңдайды.

2. «Қымылын көрсет»

Балалар көліктің қозғалысын қымылмен бейнелейді.

Сергіту сәті

«Көліктер би»

9. Фонематикалық-естіп қабылдаудың дамыту “Дыбысты тыңдалап, қымылмен көрсет”

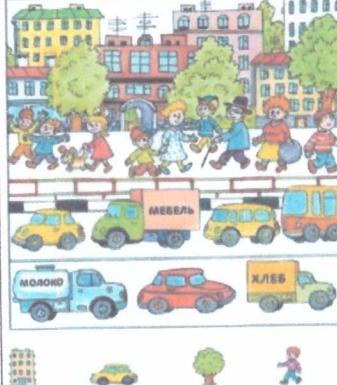
Мақсаты: Дыбыстарды ажырату және есте сактау қабілетін дамыту.

Ойын барысы:

Логопед бір дыбысты атайды (мысалы: с-с-с).

Егер ол дыбыс ысылдалап шықса (с, ш), бала қолын жоғары көтереді.

Егер дыбыс қатты шықса (к, г), бала отырады.

<p>Ойын барысы: Логопед балаға белгілі бір дыбысты тыңдатады. Бала қандай дыбыс естігенін және оның қайдан шығатынын (үйден, орманнан, көліктен) айтады. Күрделендіру үшін бірнеше дыбысты қатар қосып, ретімен айтуын сұрауга болады.</p> <p>2. “Қай буынды естідін?”</p> <p>Мақсаты: Буындық қабылдаудын дамыту. Кажетті құралдар: Ештеге қажет емес.</p> <p>Ойын барысы: Логопед белгілі бір сөзді буынға беліп айтады (мысалы: ба-ла, қо-ян, ше-ге). Бала қай буынды бірінші немесе соңғы естігенін айтуы керек. Күрделендіру үшін логопед буындарды арапастырып айтады (ла-ба орнына ба-ла деп дұрыстаудың сұрайды).</p> <p>Сөйлеу тілін дамыту Көліктерді ата. Олардың бағыттарын анықта.</p> 	<p>Егер дыбыс жұмсақ (м, н) болса, бала қолын шапалақтайды.</p> <p>“Сөзді жалғастыр”</p> <p>Мақсаты: Фонематикалық есте сактау қабілетін жетілдіру, сөздін сонындағы дыбысты ажыратады.</p> <p>Кажетті құралдар: Кесілген суреттер (коян, нан, кітап, бала т.б.).</p> <p>Ойын барысы: Логопед бір сөзді айтады (мысалы: қо-ян). Бала сол сөздің соңғы дыбысын тыңдап, сол дыбыстан басталатын басқа сөз айтуы керек (мысалы, қо-ян – нан – нақ т.б.). Сөздерге сәйкес суреттер болса, бала дұр Сөйлеу тілін дамыту. Суретке қарап әнгіме құра. Логопед сұрақтар қояды. Бала суретке қарай отырып, сұрақтарға жауап береді.</p>
<p>Сабактың соңы</p> <p>Балалардан көлік түрлері турауды сұрау. «Саған қай көлік ұнайды?» сұрағына жауап алу</p>	<p>Балалардан көлік түрлері турауды сұрау. «Саған қай көлік ұнайды?» сұрағына жауап алу.</p>

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан 4 апта 2025

Сабактың мақсаты:

- Зейіні мен есте сактауды дамыту;
- Бұындық талдау мен жинақтау дағдыларын қалыптастыру;
- «Көліктегі мамандықтар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көnlік-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен логопедмен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен логопедге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Логопед сөзі: – Балалар, біз бүгін қызықты тақырыпты қарастырамыз! Көліктегі мамандықтар туралы әңгімелесеміз. Сіздер қандай көліктерді білесіздер? Олардың ішінде кім жұмыс істейді деп ойлайсыздар?				
Негізгі кезең	<p>Үйимдастыру кезеңі Балаларды жарты шенберге отырғызып, назарларын сабакқа аудару.</p> <p>«Менің көnlік-күйім» әдісі: әр бала бүгінгі көnlік-күйін бір сөзben сипаттайты (куанышты, қызықты, көnlілді).</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Тұмсық» – Ерінді алға созып, қайтадан орнына қайтару. 2. «Клаксон» – Тілді жоғары көтерір «д-д-д» дыбысын қайталау. 3. «Дөңгелек» – Тілді еріннің айналасында айналдыру. <p>Тыныс алу жаттығулары</p> <p>«Ұшақ ұшады» жаттығуы:</p> <p>Балалар терен тыныс алады, сосын жаймен «ш-ш-ш» деп дыбыстап, ұшактың дыбысын салады.</p> <p>«Пойыз» жаттығуы:</p> <p>Терен тыныс алып, «чух-чух-чух» деп дыбыстай.</p> <p>Көліктегі мамандықтар туралы әңгімелуеу</p>	<p>Балалар шенбер жасап тұрады.</p> <p>Логопед: “Мен сендерге доп лактырамын; сендер өз есімдерінді атап, сүйікті көлік түрлерінді айтасындар.”</p> <p>Балалар кезекпен жауап береді (мысалы: “Менің атым Айша. Маған автобус ұнайды.”).</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Мотор” – Ерінді алға созып, дірілдету (б-б-б-б). 2. “Руль” – Тілді онға-солға кезекпен бұры. 3. “Дөңгелек” – Тілді жоғары-төмен жылжыту. 4. “Гудок” – Ерінді дөңгелетіп, “у-у-у” деп дыбыстау. <p>(Логопед балалардың орындауын бақылайды, қателерін түзетеді.)</p> <p>Тыныс алу жаттығулары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Көлік жүріп келеді” – Мұрынмен терен дем алып, баяу шығару. 2. “Поезд сигналы” – “у-у-у” деп ұзак айту. 3. “Жел соқты” – Қағаздан жасалған жеңіл машинаны үрлеп қозғалту. <p>Көліктегі мамандық туралы әңгімелуеу</p>			

Логопед:

– Ұшакпен ұшқан кезде бізді кім басқарады? (Ұшқыш). Пойызда кім жұмыс істейді? (Машинист). Автобусты кім жүргізеді? (Жүргізуши).

Суреттер көрсету:

Әр маманның атқаратын жұмысы туралы қысқаша түсіндіру.

1. «Кім қайда жұмыс істейді?»

Логопед көлік пен маманның суретін көрсетеді. Балалар оларды сәйкестендіреді.

2. «Сен кімсің?»

Балалар рөлдік ойын ойнайды. Мысалы: біреуі жүргізуши, екіншісі жолаушы.

3. «Суретті тап»

Логопед көліктер мен мамандардың бөлігін көрсетеді. Балалар

Сергіту сәті

«Автобус» би:

– Балалар автобусты елестетіп, қолдарын рөл сияқты айналдырып билейді.

Бұындық талдау мен жинақтау дағдыларын қалыптастыру

Логопед тақтадан әртүрлі көліктердің суреттерін көрсетіп, оларға байланысты мамандықтарды түсіндіреді:

Көлік жүргізуші (такси, автобус)

Ұшқыш (ұшак, тікүшак)

Капитан (кеме)

Машинист (пойыз)

Сұрақтар:

“Олар не істейді?”

“Бұл мамандықтар адам өмірінде қаншалықты маңызды?”

(Балалардың жауабын тындалап, толықтыру.)

1. «Кім қайда жұмыс істейді?»

Логопед мамандықтың атауын айтады, балалар тиісті көлік түрін атайды (мысалы, “Жүргізуши қай көлікті жүргізеді?” – “Автобус”).

2. «Көлікке мінейік”

Балалар әртүрлі мамандықтарды тандалап, сол маман болып әрекет жасайды.

3. «Кім не істеді?»

Логопед белгілі бір әрекетті сипаттайтын, балалар сәйкес мамандықты табады (“Жолаушыларды тасымалдады” – “Такси жүргізушісі”).

Сергіту сәті

“Жолда жүру”

	<p>1. «Буындармен билеу»</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға белгілі бір сөзді айтады, мысалы, «қала», «алакай», «қол», «сөз» сияқты қысқа сөздер. - Балалар осы сөздерді тыңдалап, әрбір буынға бөлшектеп айту керек: «қа-ла», «а-лай», «қол», «сөз» деп әр сөзді бөлшектеп айтуға тиіс. - Сонан соң балалар осы буындарды билей отырып, ыргақты көнілді түрде қайталайды. <p>2. «Буындармен ойын карталары»</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логпед алдын ала сөздерді жазып, сөздің әрбір буынын жеке карталарға жазады. - Мысалы: «машина» сөзіне арналған карточкалар: «ма», «ши», «на». - Балалар карточкаларды дұрыс тәртіппен қойып, сөздерді жинактап айтуға керек. 	<p>Балалар түрлі көліктердің қозғалысын салып, кимылдар жасайды (жүргізуші – руль ұстайды, ұшқыш – қанаттарын жайып ұшады)</p> <p>Буындық талдау мен жинақтау дағдыларын қалыптастыру</p> <p>1. «Буындармен баланың есімі»</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Әр бала өз есімін айтады. - Логопед балаларға өз есімдерін буындарға бөлшектеп айтуға шақырады: <ul style="list-style-type: none"> - «Дан-ия», «Ай-ша», «Нұр-сұлтан» және т.б. - Әр буын айтылға... - «қала» — «қа-ла» - «жапырақ» — «жа-пы-рак» - «балабақша» — «ба-ла-бақ-ша» <p>2 «Буындық баскетбол»</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед әрбір сөздің буындарын бөліп тастайды (мысалы, «бала», «қала», «қол»). - Балалар әр буынды тасқа немесе қорапқа салып, дұрыс буындарды топтап жинайды. - Ойын барысында балалар буындарды дұрыс жинақтауды керек, кайсы сөзден буындар екенін түсіну керек.
Сабактың соңы	<p>Сұрақ-жауап:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Бүгін қандай мамандықтар туралы айттық? – Қай көлікті кім басқарады? – Біз қандай жаттыгулар жасадық? 	<p>“Бүгін қандай көліктер мен мамандықтарды білдіндер?”</p> <p>“Кім қандай маман болғысы келеді?”</p> <p>Балалардың жауаптарын тыңдау, мактау.</p>